

ARTS MANAGEMENT

Katalog kurzů celoživotního vzdělávání

listopad 2013 – červenec 2014

Společnost Plzeň 2015
Ústav umění a designu ZČU

Garance vzdělávacího programu

PhDr. Alexandra Brabcová, manažerka participace, společnost Plzeň 2015 (koncepce, obsahová a organizační příprava);

Doc. Ak. Mal. Josef Mištera, ředitel ÚUD ZČU (garance modulů a jejich akreditace, organizační zajištění, převzetí modulů pod patronaci univerzity).

Katalog kurzů celoživotního vzdělávání

ÚVODNÍ SLOVO GARANTŮ

Předpokládejme, že byste dostali za úkol říci – a mohl by to být nádherný úkol – co je to univerzita. A namísto toho, abyste obdrželi program, ve kterém bude stát, že univerzita musí být pro tolik a tolik lidí, knihovna musí mít tolik a tolik knih, je potřeba tolik a tolik učeben atd., začnete přemýšlet o smyslu univerzity jako by nikdy před tím neexistovala, jako by tu nikdy nebyla. Nemáte nic, z čeho by se dalo vycházet, nic než pocit místa, kde se učí a neodolatelnou potřebu, neodolatelnou touhu několika z nás, aby tu bylo místo pro učení, něco, co napadne člověka, který si přeje ostatním předat to, co je mu tak vzácné a co se stává vzácným těm, kdo se učí – každému jinak, jeho vlastním způsobem -, jako když osobnost vyučuje osobnost.

Louis Kahn: Ticho a světlo

O projektu

ARTS MANAGEMENT je klíčovým projektem společnosti Plzeň 2015 v oblasti vzdělávání, který je součástí přihlášky ke kandidatuře. Jeho smyslem je napomoci profesionalizaci neziskových organizací a poskytnout prohloubené vzdělávání příspěvkovým organizacím nejenom v kultuře, ale i v oblastech, které s ní souvisejí. Kulturu nechápeme v pouze v tradičním slova smyslu, ale i jako tvůrčí oblast, která zasahuje do celkového lidského konání.

Projekt ARTS MANAGEMENT je tudíž určen široké škále potenciálních zájemců z řad manažerů pracovníků výše zmíněných organizací, stejně jako administrátorem kultury na straně veřejné správy; pověřeným zástupcům samosprávy, a všem těm, kdo se na vytváření kultury podílejí; např. učitelům, umělcům, organizátorům a animátorům kulturních projektů; studentům a všem zainteresovaným jednotlivcům, především z Plzně a Plzeňského kraje; hlásit se však mohou i zájemci z České republiky.

Našimi hlavními cíli jsou zejména:

- Přispět ke kvalitě programu Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015
- Napomoci dlouhodobé udržitelnosti výsledků projektu po roce 2015
- Vytvořit interaktivní model celoživotního vzdělávání v oblasti ARTS MANAGEMENTU

Schéma studia

Všechny kurzy trvají deset dní v průběhu celého akademického roku a jsou dle povahy předmětu a lektorů rozděleny z organizačních důvodů do jednodenních, dvoudenních nebo dvou a půldenních bloků. Dělí se do dvou základních skupin na manažerské moduly a na tvůrčí a inspirační moduly. Cílem manažerských modulů je přispět k získání či prohloubení manažerských dovedností, potřebných k vedení kulturní organizace či projektu. Cílem tvůrčích a inspiračních modulů je zejména poukázat mezioborové a mezipředmětové souvislosti a poskytnout účastníkům nové podněty a impulsy k jejich práci. Jednotlivé semináře v rámci všech modulů jsou tvořeny třemi základními stavebními prvky:

- Teoretický základ
- Tvořivé dílny (práce v týmech na zadání, umožňující pochopení teorie)
- Rozbory příkladů dobré praxe a projektů či problémů účastníků

Manažerské moduly:

1. Projektový cyklus aneb od nápadu k realizaci
2. Komunikace a PR pro neziskové a příspěvkové organizace v kultuře
3. Marketing kulturních organizací
4. Řízení a rozvoj NNO. Výměna zkušeností dobré praxe
5. Strategické plánování v přípravě kulturních projektů kulturních projektů
10. Minimum z kulturního turismu (nová nabídka)

Tvůrčí a inspirační moduly:

6. Tvorba jako zkušenosť - zkušenosť ako tvorba
7. Pátranie po meste - Expedice domov
8. 5 lekcí z animacie kultury, kulturně-historického dědictví a umění (nová nabídka)
9. Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění (nová nabídka)
11. Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydliště, pracoviště a místo (nová nabídka)

Celý projekt se od samotného počátku uskutečňuje ve spolupráci s Ústavem umění a designu ZČU jako akreditovaný cyklus celoživotního vzdělávání. V příštích dvou letech bychom jej chtěli, na základě přání samotných účastníků (zvláště mimoplzeňských), časově lépe propojit s pořádanými kulturními akcemi ve městě a programem EHMK 2015. Naším záměrem je, aby se frekventanti mohli v pravém slova smyslu „kulturně osvěžit“; vzdělávat se; setkat se s významnými osobnostmi jednotlivých oborů; poznat nové kolegy; navzájem se inspirovat a načerpat obnovené síly k vlastní práci.

Časový plán nabídky

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Manažerské moduly	1-5	1-5, 10	1-5	10
Tvůrčí a inspirační moduly	6-7	6-7, 8-9, 11	6-7, 8-9, 11	8-9, 11

Pozn.: tento časový plán bude modifikován v souvislosti se zájmem o studium. Pokud některé kurzy vyčerpají svůj potenciál zájemců před uplynutím tříletého období akreditace, zaniknou dříve.

Zhodnocení 1. ročníku celoživotního vzdělávání Arts Managementu

V prvním ročníku studia (2012/2013) bylo akreditováno prvních 7 modulů celoživotního vzdělávání dospělých: manažerské moduly (1-5) a tvůrčí a inspirační moduly (6-7). Všechny moduly jsou na Západočeské univerzitě akreditovány v tříletém pásmu tj. do poloviny roku 2015.

Do 1. ročníku kurzů se v akademickém roce 2012/2013 přihlásilo 135 zájemců. Poptávka po některých tématech (např. Projektový cyklus) byla natolik výrazná (57 zájemců), že jsme se rozhodli tento modul otevřít ve dvou samostatných kurzích.

Po zkušenosti z tohoto pilotního ročníku jsme se rozhodli nadále nezaměřovat kurzy na úzce vymezené cílové skupiny. Ukázalo se, že účastníci i lektori vítali rozmanitost učících se skupin; jejich mezioborové a mezigenerační výměny a přesahy; stejně jako teritoriální rozptýlenost frekventantů a možnost navazování nových kontaktů a spolupráce.

Ve všech modulech byla za účelem získání zpětné vazby o obsahu a organizaci kurzů provedena evaluace prostřednictvím skupinových rozhovorů. Z hodnocení účastníků vyplývá, že považovali výukový styl za vzorový – takový jak si představují řádné celoživotní vzdělávání. Oceňovali

interaktivnost mezi frekventanty a lektorem, a zejména mezi sebou navzájem. Možnosti nasát zkušenosti lidí z jiného institucionálního prostředí; vnímat problémy z jejich perspektivy; uvědomit si vzdělávací potenciál na kolegiální úrovni. Vyhovoval jim také partnerský přístup lektorů a jejich vysoká odbornost; zajímavé konfrontace a sdílení informací". Mimo to kladně hodnotili i poskytnutý „bezpečný prostor pro učení, možnost se mýt a chybouvat“. Vesměs si účastníci přáli možnost pokračovat, často by ocenili i další ročník téhož kurzu.

Mezi úskalí, spojená s tímto typem vzdělávání, patří hlavně to, že se odehrává ve vzájemné souhře lektora a skupiny, i účastníků navzájem, jež společně procházejí plynulým pozvolným procesem. Vyžaduje proto vysokou osobní motivaci a odpovědnost, založenou na rozhodnutí si udělat ze vzdělávání jednu z aktuálních priorit. Všechny moduly jsou založeny spíše na získávání zkušenosti než na absorpci poznatků, které je možno dohonit i zpětně. Frekventanti, kteří nechodí pravidelně, tak blokují či brzdí práci ostatních, na což upozorňovali předešlým jejich vlastní kolegové.

2. ročník ARTS MANAGEMENTU v Plzni

V akademickém roce 2013/2014 se všechny loňské moduly (pouze s malými modifikacemi a zpřesněními) budou opakovat. Jejich nabídka, schéma a časové rozvrhy jsou obsahem tohoto katalogu. Na základě předběžných průzkumů zájmu k nim letos přibývají 4 nové moduly (*5 lekcí z animace kultury, kulturně-historického dědictví a umění; Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění; Minimum z kulturního turismu; Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydliště, pracoviště a místo*), které jsou rovněž akreditovány.

Poslední moduly budou připraveny pro akademický rok 2014/2015, s přesahem do roku 2016 a jejich náplň se v souladu s koncepcí bude točit zejména kolem otázek, spojených s tvorbou a produkcí živého umění.

Veškerá předkládaná nabídka kurzů je koncipována s vysokou mírou úcty ke všem potenciálním zájemcům - jako možnost skutečně kvalitního a špičkového vzdělávání, v němž se vynaložený čas a úsilí v budoucnu bohatě vrátí. Z hlediska společnosti Plzeň 2015 jsou kurzy ARTS MANAGEMENTU součástí jejího širšího vzdělávacího projektu *Univerzita kreativity*, jehož cílem je umožnit lidem uplatnit jejich tvořivý potenciál; přinášet nová téma; pěstovat kultivovanost, vzdělanost a také zvědavost; objevovat či znovuobjevovat radost z učení jako celoživotního procesu, který školou pouze začíná. Součástí tohoto projektu je i možnost, aby si frekventanti tvůrčích modulů zpracovali v rámci kurzů vlastní projekt a získali na něj případnou finanční podporu.

Prála bych si, abyste i letos v naší nabídcealezli něco, co bude užitečné pro vaši práci či zdrojem inspirace a radosti, ať již pro vaše projekty nebo pro vaši činnost. Ráda bych také poděkovala docentu Mišterovi za vstřícný přístup a spolupráci, díky nimž nalezly jednotlivé kurzy útočiště s posvěcenou střechou nad hlavou a s celým zázemím akademické instituce v duchu 21. století k tomu. Samotná budova Ústavu umění a designu - s jejím inspirativním, otevřeným a tvůrčím prostředím - k úspěchu kurzů přispěla nemalou měrou. Její otevření krátce před zahájením prvního kurzu v loňském listopadu bylo symbolickým začátkem tohoto projektu a zdá se, že opravdu šťastným. V současné době se zdá, že o symbolické začátky není nouze – letošní ročník kurzů se již uskuteční v budově Fakulty umění a designu.

Alexandra Brabcová
Manažerka participace společnosti Plzeň 2015

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni, který se právě nyní transformuje do Fakulty umění a designu Ladislava Sutnara, jsem před 11 lety založil mimo jiné také s ambicí vytvořit instituci, která bude významnou, ne-li nejvýznamnější hybnou silou kultury v městě Plzni a v Plzeňském kraji. Proto jsem také školu zapojil od počátku do projektu Plzeň EHMK 2015, a samozřejmě jsem velmi uvítal nabídku organizovat v rámci celoživotního vzdělávání komponovaný soubor kurzů ARTS MANAGEMENT.

S významnou finanční podporou Ministerstva kultury ČR a Města Plzně se podařilo společnosti Plzeň EHMK 2015, konkrétně PhDr. Alexandré Brabcové, vytvořit kurzy, které svojí kvalitou, sofistikovanou kompozicí a personálním zabezpečením, domnívám se, nemají v rámci naší republiky obdobu. „Továrna na umění“ – budova Ladislav Sutnar na borském kampusu ZČU, jak se naší škole také říká, svým specifickým architektonickým řešením a jedinečnou atmosférou interiéru přispívá k velké oblibě kurzů, stejně jako precizní organizační servis.

Velice mne těší, že kurzy jsou skutečně účastníky po všech stránkách mimořádně kladně hodnocené, takže jejich finanční podpora v dalších dvou letech pomůže nejen udržet jejich nabízené portfolio, ale umožňuje je ještě v každém roce o několik nových kurzů rozšířit. Sledujte tedy naši nabídku, nejpozději v září se v ní objeví několik nových titulů.

Zájem účastníků vracet se znova v dalších letech do kurzů a znova se setkávat v budově Ladislav Sutnar, nás inspiroval k rozhodnutí uspořádat zde každý rok setkání absolventů A.M. A pro ty opravdu věrné absolventy, kteří absolvují v každém ze tří let alespoň jeden kurz, máme bonus v podobě slavnostní promoce, která proběhne na plzeňské radnici v létě roku 2015.

Samozřejmě, výrazná dotace města Plzně, která na každého účastníka čtyřikrát přesahuje platbu, kterou si platí účastník sám, nemůže trvat věčně. Proto bych chtěl doporučit všem, kteří se zabývají obecně kulturou či uměním včetně studentů uměleckých škol, aby využili šance, která se nebude opakovat, a včas se přihlásili do kurzů, které jim pomohou uspět v jejich povolání.

Doc. akad. mal. Josef Mištera
ředitel Ústavu umění a designu ZČU v Plzni

INFORMACE PRO ZÁJEMCE O STUDIUM

Odborným garantem všech modulů za Západočeskou univerzitu v Plzni je Doc. akad. mal. Josef Mištera (vyjma modulu č. 10). Garantem modulu Minimum z kulturního turismu je Ing. Jan Tlučhoř, Ph.D.

Všechny uvedené moduly studia předpokládají aktivní účast frekventantů. Každý modul je koncipován tak, aby si účastník mohl na závěr studia odnést konkrétní rozpracované dokumenty - strategický plán, marketingový plán, plán PR a komunikace (moduly 2-5) či projekty (moduly 1,6-11). Proto je počet účastníků ve skupině omezen pouze na 20 osob.

K lektorování jsme vyzvali pouze lidi, kteří jsou velmi kvalifikovaní a pracovně vytížení. Řada z nich bude překonávat značné vzdálenosti a dojízdět z Bratislav, Zlína, Brna či dalších měst. Přejeme si proto, abyste ke své případné účasti ve vzdělávacím cyklu ARTS MANAGEMENTU přistoupili s vysokou mírou osobní odpovědnosti a angažovanosti jako ke své časové prioritě.

Manažerské moduly 1-5 jsou vzájemně propojitelné a jejich záměrem je poskytnout vzdělávání, které ve společném portfoliu zajistí vyšší míru profesionalizace organizací či jednotlivců. Jejich náplní je získání praktických dovedností. To, že se i management již stal disciplínou s ustálenou terminologií, neznamená, že se bude jednat o suchopárné hromadění nepoužitelných teoretických znalostí. Všichni lektori mají mnoholeté zkušenosti jako praktici v oboru, který učí (bylo to kriteriem jejich výběru), a úvodní semináře jednotlivých modulů budou věnovány zpřesnění očekávání na straně účastníků a zodpovězení jejich otázek ohledně studia.

Tvůrčí a inspirační moduly budou navázány na veřejné výzvy společnosti Plzeň 2015 a jejich frekventanti budou moci získat finanční prostředky na realizaci vlastního kvalitně dopracovaného projektu, který je principiálně v souladu s projektem Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015.

U všech modulů jsou uvedena data konání, která umožňují, abyste si mohli s předstihem naplánovat celou účast a rezervovat si čas. Je třeba, abyste zvažovali přihlášení do kurzu, pokud již nyní víte, že z něj nemůžete podstatnou část absolvovat.

Všechny moduly, vyjma Pátrání po místě a Výchovy ke vztahu ke kulturnímu dědictví, se konají v nové budově Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni. Modul č. 7 a 9 se bude konat v sídle společnosti Plzeň 2015, jsou zde předpokládány aktivity účastníků v plenáru města.

Kurzovné pro všechny moduly činí na rok 2 000,- Kč a jeho výše byla stanovena na základě orientačního průzkumu u nositelů čtyřletých grantů OK MMP. Společnost 2015 celý vzdělávací cyklus vysoko dotuje. Celkové náklady na jednoho účastníka činí přibližně 10 000 Kč. Pokud jste v zaměstnanecné poměru, je zapotřebí, aby s vaší závaznou účastí počítal zaměstnavatel nebo zřizovatel a respektoval závazek vaší účasti.

Můžete se přihlásit do více modulů, v případě, že jste schopni je časově zvládnout s plnohodnotnou účastí a že uhradíte předem zálohu ve stanovené výši. Nezapomeňte však napsat stručný motivační dopis, v němž vyjádříte, co Vás k zápisu do kurzu vede, a co od něj očekáváte. **V případě převisu poptávky nad nabídkou volných míst, bude jedním z hlavních vodítek při výběru konečné skupiny frekventantů.**

Pokud se rozhodnete předloženou vzdělávací nabídku využít, vyplňte, prosím přihlášku, kterou naleznete od 3. září 2013 na adrese:
<http://www.uud.zcu.cz/cz/707-arts-management>

Datum uzávěrky přihlášek: 25. září 2013, v případě naplnění kurzů dříve

Informace k podání a vyplnění přihlášky:

Formulář zájemce o studium vytiskne a hůlkovým písmem **vyplní pouze podbarvené části přihlášky** (zvolený modul v přihlášce označí ve sloupci „**Zvolený modul označte „X“, cenu modulu** opíše do sloupce „**Kč k úhradě**“).

Vyplněný formulář zájemce zašle spolu s potvrzením o úhradě kurzovného na adresu:

Ústav umění a designu
ZČU v Plzni
Univerzitní 28
306 14 Plzeň

Přihlášku je možné podat osobně přímo na Ústavu umění a designu (Univerzitní 28, místnost LS 113), kde je také možné modul zaplatit.

Informace k provedení platby:

(doklad o platbě je nutné přilepit na označené místo v přihlášce)

Informace k provedení platby (doklad o platbě je nutné přilepit na označené místo v přihlášce):
Poplatek je možno uhradit pošt. poukázkou typu „A“, bezhotovostním bankovním převodem, v hotovosti na pokladně v bance – při všech způsobech placení je nutné uvést níže uvedené číslo účtu a příslušné platební symboly:

Banka: Komerční banka Plzeň – město
Účet: **481 153 0257/0100**
Variabilní symbol: **624005**
Specifický symbol: (velmi důležitý údaj – slouží k identifikaci plátce!) **rodné číslo** uchazeče bez znaku „ / “.

Mezním termínem 25. září 2013 pro podání a uhrazení přihlášky (viz informace v záhlaví tohoto dokumentu) je míněno připsání uhrazené částky na účet ZČU.

V případě jakýchkoliv dotazů nebo nejasností, týkajících se koncepce a obsahově - organizační stránky kurzů ARTS MANAGEMENTU kontaktujte, prosím:

manažerku participace společnosti Plzeň 2015:

PhDr. Alexandra Brabcová
e-mail: brabcovaa@plzen2015.cz
mobil: 602 415 821

nebo koordinátorku projektu participace společnosti Plzeň 2015:

Mgr. Jana Holatová
e-mail: holatova@plzen2015.cz
mobil: 605 585 101

V případě jakýchkoliv dotazů nebo nejasností, týkajících se technicko-organizační stránky kurzů (přihlášky ke studiu, platby, konkrétní organizační náležitosti, souvisejících s Vaší účastí v kurzech ARTS MANAGEMENTU kontaktujte, prosím:

studijní referentku ZČU v Plzni - ÚSTAV UMĚNÍ A DESIGNU:

Mgr. Martina Jeriová
e-mail: majeriov@uud.zcu.cz
tel.: 37763 6715

LISTOPAD		PROSINEC		LEDEN		ÚNOR		BŘEZEN	
1 PÁ	MODUL 2	1 NE		1 ST		1 SO	MODUL 7	1 SO	
2 SO	MODUL 2	2 PO		2 ČT		2 NE		2 NE	
3 NE		3 ÚT	MODUL 11	3 PÁ		3 PO	MODUL 4	3 PO	
4 PO		4 ST		4 SO		4 ÚT	MODUL 4	4 ÚT	
5 ÚT	MODUL 11	5 ČT		5 NE		5 ST	MODUL 4/5	5 ST	
6 ST	MODUL 11	6 PÁ		6 PO	MODUL 4	6 ČT	MODUL 5	6 ČT	MODUL 1
7 ČT	MODUL 10	7 SO		7 ÚT	MODUL 4	7 PÁ	MODUL 5	7 PÁ	
8 PÁ	MODUL 10	8 NE		8 ST	MODUL 4/5	8 SO		8 SO	
9 SO		9 PO		9 ČT	MODUL 5	9 NE		9 NE	
10 NE		10 ÚT		10 PÁ	MODUL 5	10 PO		10 PO	
11 PO		11 ST		11 SO		11 ÚT	MODUL 11	11 ÚT	MODUL 11
12 ÚT		12 ČT	MODUL 1	12 NE		12 ST		12 ST	
13 ST		13 PÁ		13 PO		13 ČT	MODUL 1	13 ČT	MODUL 3
14 ČT	MODUL 8	14 SO		14 ÚT	MODUL 11	14 PÁ	MODUL 1	14 PÁ	MODUL 3
15 PÁ	MODUL 8	15 NE		15 ST		15 ČT	MODUL 1	15 SO	MODUL 7
16 SO		16 PO		16 ČT	MODUL 1	16 NE		16 NE	MODUL 6
17 NE		17 ÚT		17 PÁ	MODUL 1	17 PO	MODUL 10	17 PO	
18 PO		18 SO		18 SO		18 ÚT	MODUL 10	18 ÚT	
19 ÚT		19 ČT		19 NE		19 ST		19 ST	
20 ST		20 PÁ		20 PO	MODUL 10	20 ČT		20 ČT	MODUL 10
21 ČT	MODUL 1	21 SO		21 ÚT	MODUL 10	21 PÁ	MODUL 2	21 PÁ	MODUL 9
22 PÁ		22 NE		22 ST	MODUL 3	22 SO	MODUL 2	22 SO	MODUL 9
23 SO		23 PO		23 ČT	MODUL 3	23 NE		23 NE	
24 NE		24 ÚT		24 PÁ	MODUL 3	24 PO		24 PO	
25 PO	MODUL 4	25 ST		25 SO	MODUL 3	25 ÚT		25 ÚT	
26 ÚT	MODUL 4	26 ČT		26 NE		26 ST		26 ST	
27 ST	MODUL 4/5	27 PÁ		27 PO		27 ČT	MODUL 8	27 ČT	
28 ČT	MODUL 5	28 SO		28 ÚT		28 PÁ	MODUL 8	28 PÁ	
29 PÁ	MODUL 5	29 NE		29 ST				29 SO	
30 SO		30 PO		30 ČT	MODUL 8			30 NE	
31 ÚT		31 PÁ	MODUL 8	31 MODUL 7				31 PO	

DUBEN		KVĚTEN		ČERVEN		ČERVENEC	
1 ÚT	MODUL 11	1 ČT		1 NE		1 ÚT	
2 ST	MODUL 11	2 PÁ		2 PO		2 ST	
3 ČT	MODUL 1	3 SO		3 ÚT		3 ČT	
4 PÁ		4 NE		4 ST		4 PÁ	
5 SO		5 PO		5 ČT		5 SO	
6 NE		6 ÚT		6 PÁ		6 NE	
7 PO		7 ST		7 SO		7 PO	
8 ÚT		8 ČT		8 NE		8 ÚT	
9 ST		9 PÁ	MODUL 2	9 PO		9 ST	MODUL 6
10 ČT		10 SO	MODUL 2	10 ÚT	MODUL 11	10 ČT	MODUL 6
11 PÁ	MODUL 2	MODUL 6	MODUL 7	11 NE		11 PÁ	MODUL 6
12 SO	MODUL 2	MODUL 6	MODUL 7	12 PO		12 SO	MODUL 6
13 NE		13 ÚT	MODUL 11	13 PÁ	MODUL 2	13 NE	MODUL 6
14 PO		14 ST		14 SO	MODUL 2	14 PO	
15 ÚT		15 ČT	MODUL 3	15 NE		15 ÚT	
16 ST		16 PÁ	MODUL 3	16 PO		16 ST	
17 ČT	MODUL 8	17 SO	MODUL 3	17 MODUL 7	17 ÚT	17 ČT	
18 PÁ	MODUL 8			18 NE		18 PÁ	
19 SO		19 PO	MODUL 10	19 ČT		19 SO	
20 NE		20 ÚT	MODUL 10	20 PÁ		20 NE	
21 PO		21 ST		21 SO		21 PO	
22 ÚT		22 ČT	MODUL 8	22 NE		22 ÚT	
23 ST		23 PÁ	MODUL 8	23 PO		23 ST	
24 ČT	MODUL 1	24 SO		24 ÚT		24 ČT	
25 PÁ	MODUL 1	25 NE		25 ST		25 PÁ	
26 SO		26 PO	MODUL 4	26 ČT		26 SO	
27 NE		27 ÚT	MODUL 4	27 PÁ		27 NE	
28 PO		28 ST	MODUL 4/5	28 SO		28 PO	
29 ÚT		29 ČT	MODUL 5	29 NE		29 ÚT	
30 ST		30 PÁ	MODUL 5	30 PO		30 ST	
31 SO						31 ČT	

SCHÉMA NABÍDKY 2013/2014

Modul č. 1:

PROJEKTOVÝ CYKLUS ANEB OD NÁPADU K REALIZACI - interaktivní seminář
(samostatný nebo doplňkový modul)

Garant, lektor: MgA. Denisa Václavová, Ph.D. (VŠUP, obor management umění)

Hosté z oblasti uměleckého managementu, fundraisingu, produkce, PR a médií.

Rozsah: 10 tréninkových dní, 4x1 den, 3x2 dny

Termíny: 21. 11., 12. 12. 2013, 16. + 17. 1., 13. + 14. 2., 6. 3., 3. 4.,
24. - 25. 5. 2014

Čas: čt 9,00 – 17,00 hodin, pá 9,00 – 17,00 hodin

Výstup: rozpracovaný projekt

O lektorce

MgA. Denisa Václavová, Ph.D. (1973)

je spoluzačitatelka a producentka neziskové organizace Čtyři dny (<http://www.ctyridny.cz>, www.vsup.cz), jež od roku 1996 pořádá mezinárodní festival současného umění 4 + 4 dny v pohybu. Specifikum tohoto festivalu spočívá především v oživování opuštěných a nevyužívaných objektů *Site Specific* uměním. Dramaturgyně, kurátorka, fundraiserka a konzultantka kulturních projektů. Spoluautorka publikace *Site Specific* (nakl. Pražská scéna 2008) a *Divadlo v netradičním prostoru, performance a site specific* (nakl. AMU 2010). Vystudovala produkci na divadelní fakultě AMU a volné a užité umění na VŠUP v Praze (disertační práce na téma *site specific*), kde také působí jako pedagožka (obor Management umění).

Hosté:

Jiří Sedláček, promotér kulturních akcí (Colours of Ostrava, Letní Letná, Tanec Praha či Mezinárodní festival Divadlo; koncerty Radiohead, Green Day, Faith No More, Tom Waits, Sigur Ros, Philip Glass, filmy (především dokumenty) - Český mír, Český sen, Vše pro dobro světa a Nošovic a další projekty - například Klíčová socha Jiřího Davida a další...)

Magdalena Müllerová, konzultantka v České kanceláři programu EU Kultura. Spoluautorka publikace Umělci bez hranic: Mezinárodní spolupráce a mobilita v oblasti kultury, Umělci pro společnost: Příklady kulturních projektů v oblasti sociální inkluze, Dobrovolníci pro kulturu: Dobrovolnická činnost v kulturních organizacích, Senioři a kultura: Příklady zapojení starší generace do kulturních projektů a další.

Petr Vizina, v letech 2003-2007 redaktor Lidových novin, 2008-2009 redaktor Hospodářských novin, od roku 2009 redaktor České televize a vedoucí kulturní rubriky.

Jolana Turnerová, projektová manažerka, lektorka a konzultantka, VŠ pedagožka. Zaměřuje se na tvorbu projektových žádostí a řízení projektů ze SF EU, vzdělávání pracovníků zejména neziskových organizací ve specifických manažerských dovednostech (projektový management, fundraising, strategické plánování) a vysokoškolskou pedagogickou činnost (školský a sociální management).

David Kašpar, nezávislý producent, ředitel příspěvkové organizace 14K pro kultury na Praze 14, programový ředitel festivalu Street for Art, který se zaměřuje na kulturní projekty Jižního města v Praze.

Anotace modulu:

Interaktivní seminář *Projektový cyklus aneb Od nápadu k realizaci* nabídne široký záběr tematických okruhů: základní informace o kulturní politice a globálním sociokulturním prostředí; management kultury; podrobný popis projektu a projektového cyklu; projektové myšlení; fundraising; týmovou práci a komunikaci v uměleckém týmu; sestavení a řízení partnerství; práci s médií a veřejností; efektivní komunikaci; organizační rozvoj a strategické plánování; vedení ekonomické agendy; základy financí a samofinancování; finanční management a účetnictví; možnosti čerpání finančních prostředků z programů a fondů EU. Seminář kombinuje teoretické přednášky a praktická cvičení dle potřeby účastníků. Cílem výuky je seznámit zájemce s postupnými kroky při přípravě a realizaci projektu. Účastníci semináře si prakticky vyzkouší formou skupinové či individuální práce veškeré fáze projektového cyklu a získají zpětnou vazbu k vlastním projektům a aktivitám formou rozboru a analýzy. Součástí celého semináře je setkávání s různými osobnostmi uměleckého managementu, jejichž praktické zkušenosti a profesní zaměření obohatí výuku.

Podrobný obsah jednotlivých seminářů:

1. seminář (21. 11. 2013)

Co je to projekt? Co stojí za úspěchem dobrého projektu? Typologie projektů. Okolnosti a příprava projektu. Mapování prostředí. Modely spolupráce. Programování, identifikace, formulace, financování, implementace a vyhodnocení projektu. Obsah projektu, hlavní cíl, specifické cíle, jednotlivé výstupy a výsledky projektu, aktivity, cílová skupina a časový rozsah. Analýza rizik projektu.

2. seminář (12. 12. 2013)

Dílna – jak vymyslet a úspěšně zrealizovat projekt. Jednotlivé fáze realizace. Stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů. Silné a slabé stránky projektu. Rizikový management. Harmonogram projektu (časový plán / dramaturgický plán). Řešitelský tým. Výběr spolupracovníků / personální zajištění. Výběr účinkujících, vystavujících umělců, publikujících autorů, lektorů, členů rady. Portfolio/materiály pro prezentaci. Uzavírání smluv s dodavateli a umělci.

3. seminář (16. 1. 2014)

Produkční manuál. Technické zajištění. Příprava tiskových materiálů. Distribuce vstupenek, katalogů, publikací. Zkoušky, instalace, akce. Monitoring, dokumentace projektu. Závěrečné zprávy, výroční zprávy. Evaluace, poděkování. Vyúčtování dotací, celkové vyúčtování. Umělec / producent.

4. seminář (17. 1. 2014)

Co je fundraising. Proč je důležitý. Kdo se zabývá fundraisingem. Podporovatel/zdroje. Hlavní zásady. Potřebné dovednosti. Motivace. Metody a nástroje. Fundraisingový plán, jak ho sestavit a co obsahuje. Poslání a nastavení vnitřních procesů a pravidel. Pravidla úspěchu fundraisingu. Nejčastější chyby. Práce s lidmi. Praktická dílna, jak žádat o podporu.

5. seminář (13. 2. 2014)

Přehled o aktuálních dotacích v České republice. Kde a jak žádat o peníze. Příklady úspěšných žadatelů. Jaká je podpora a financování kultury z veřejných prostředků v České republice. Žádost o grant. Grantové okruhy. Druhy formulářů. Struktura žádostí. Sestavování žádostí o dotace a kritéria hodnocení. Povinné přílohy. Sestavení a vedení rozpočtu (cash-flow). Vyúčtování dotace. Závěrečná zpráva. Výroční zpráva.

6. seminář (14. 2. 2014)

Dotace a programy Evropské unie. Visegrad Fund. European Culture Foundation. Fondy EHP – možnosti čerpání grantů v oblasti kulturního dědictví a současného umění (Norsko, Lichtenštejnsko, Island). Strukturální fondy. Příklady úspěšných a velkých mezinárodních projektů. Vedení mezinárodních projektů. Koprodukce.

7. seminář (6. 3. 2014)

PR a propagace projektu. Efektivní komunikace s médií. Práce s cílovou skupinou. Psaní, ukázky a distribuce tiskových zpráv. Praktická dílna, jak napsat tiskovou zprávu a její hodnocení. Plánování v PR a inzerce. Jak sestavit media plán. Specifika mediálního trhu. Dlouhodobé udržení pozornosti médií. Strategické plány z pohledu PR a propagace. Nejčastější chyby organizátorů kulturních projektů. Jak připravit a realizovat tiskovou konferenci. Pravidla při tvorbě webových stránek a propagačních materiálů. Efektivně na sociálních sítích. Image organizace. Krizové situace.

8. seminář (3. 4. 2014)

Specifika a nástrahy řízení kulturních institucí aneb od punku až k příspěvkové organizaci. Kulturní a kreativní průmysly, strategické plánování. Kreativní města, vztah k městu. Tvorba kreativní strategie. Kulturní politika. Komunitní a participativní umění.

9. seminář (24. - 25. 5. 2014)

Dílna k námětům a rozpracovaným projektům účastníků. Interaktivní rozbor projektů, brainstorming, koučink, analýza.

10. seminář (25. 5. 2014)

Dílna k námětům a rozpracovaným projektům účastníků. Interaktivní rozbor projektů, brainstorming, koučink, analýza.

Modul č. 2:

KOMUNIKACE A PR PRO NEZISKOVÉ A PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V KULTUŘE

(samostatný nebo doplňkový modul)

Garant, lektor:	Bára Procházková , Dipl.-Pol., šéfredaktorka měsíčníku Bel Mondo (Respekt); moderátorka a lektorka vzdělávacích kurzů
Rozsah:	10 tréninkových dní, 5x 2denní seminář
Termíny:	1. – 2. 11. 2013, 21. – 22. 2., 11. – 12. 4., 9. – 10. 5., 13. – 14. 6. 2014
Výstup:	maketa Plánu PR a komunikace jednotlivých organizací, příprava tiskové zprávy a tiskové konference
Čas:	pá-so 9,00 – 17,00 hodin
Místo konání:	nová budova ÚUD Plzeň

O lektorce

Bára Procházková (1979)

Vede měsíčník Bel Mondo. Studiovala politologii a východoevropská studia na univerzitě v Hamburku. Během studia pracovala jako projektová manažerka v několika zemích, především ve Francii, Polsku, Lotyšsku, Bosně-Hercegovině, Německu a Česku. Ve stejné době působila v několika redakcích německých médií, například v německé tiskové agentuře dpa nebo v rozhlasové stanici rbb. Od roku 2004 pracuje jako novinářka, působila jako redaktorka Českého rozhlasu, Deníku a do roku 2011 v týdeníku Respekt. Dnes vede měsíčník Bel Mondo, pracovala jako novinářka a moderátorka na volné noze, pravidelně přispívala především do Respektu, Hospodářských novin a Lidových novin. V Českém rozhlasu Plzeň připravovala vlastní česko-německý publicistický magazín. Pravidelně přednáší PR a komunikaci pro neziskové organizace v Česku i Německu, kde také vede semináře politického vzdělávání.

Anotace modulu:

Jak o sobě dát vědět? Jak se prosadit v konkurenci? Jak jednoduše oslovit cílovou skupinu? Jak si vytvořit vlastní image?

Modul „Komunikace a PR pro neziskové organizace“ nabídne účastníkům vhled do pravidel komunikace s veřejností i s novináři a přiblíží jim různé formy propagace a PR, jak pro organizace, tak pro jednotlivé projekty. Seminář kombinuje teoretické přednášky, příklady dobré praxe z České republiky i ze zahraničí a praktická cvičení dle potřeby účastníků. Cílem výuky je seznámit zájemce se všemi pravidly vnitřní i vnější komunikace a společně sestavit individuální plány komunikace pro konkrétní projekty. Výuka je vedena interaktivně, účastníci semináře si všechny tematické části prakticky vyzkouší na konkrétních příkladech.

Podrobný obsah jednotlivých seminářů:

1. seminář (1. – 2. 11. 2013)

Základy novinářské práce. Rozlišení novinářských žánrů. Praktické novinářské dílny včetně evaluace. Rozložení trhu podle druhů médií. Potřeby konkrétních médií.

Tisková zpráva od výběru tématu, přes formulaci textu až po distribuci redakcím. Praktická cvičení, psaní tiskových zpráv. Příklady dobré praxe. Elektronická komunikace s novináři.

2. seminář (21. – 22. 2. 2014)

Přehled mediálního trhu. Detailní analýza mediální aktivity ke každému konkrétnímu projektu na základě tématu, regionu i termínu. Inzertní a marketingová oddělení vydavatelství. Reklama. Propojení médií. Přehled situace v redakcích.

Dlouhodobá komunikace s novináři. Udržení pozornosti veřejnosti. Jednorázové a dlouhodobé akce, jednotlivé projekty versus celková image organizací. Vnitřní a vnější komunikace.

3. seminář (11. – 12. 4. 2014)

Tisková konference a její organizace od A do Z, od výběru tématu až po evaluaci. Praktická dílna. Marketingové kampaně a propagační akce. Příklady ze zahraničí. Brainstorming. Hledání vhodných témat pro PR kampaně. Příprava a plán kampaní.

4. seminář (9. – 10. 5. 2014)

Formulace motta pro různé cílové skupiny. Dlouhodobé udržování image. Rozdělení cílových skupin podle jejich potřeb. Komunikace se sponzory, partnery i klienty.

Internet. Pravidla tvorby webových stránek. Komunikace s veřejností ve virtuálním světě. Efektivní komunikace na sociálních sítích.

5. seminář (13. – 14. 6. 2014)

Propagační materiály. Výběr vhodných předmětů. Distribuce. Spolupráce se sponzory a partnery. Vytvoření detailního media plánu pro konkrétní projekty.

Modul č. 3:

MARKETING KULTURNÍCH ORGANIZACÍ

(samostatný nebo doplňkový modul)

Garant, lektor:	Ing. Mgr. Radim Bačuvčík, Ph.D. (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, fakulta multimediálních komunikací)
Rozsah:	10 tréninkových dní, 4 x 2,5 denní seminář
Termíny:	22. – 25. 1., 13. – 15. 3., 15. – 17. 5. 2014
Čas:	čt-pá 9,00 – 17,00 hodin, so 9,00 – 13,00 hodin
Místo konání:	nová budova ÚUD Plzeň
Výstup:	rozpracovaní marketingového plánu účastníků

O lektorovi:

Ing. Mgr. Radim Bačuvčík, Ph.D. (1975)

Pracuje jako akademický pracovník na Ústavu marketingových komunikací Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (www.fmk.utb.cz). Vyučuje předměty *Arts marketing*, *Marketing neziskového sektoru*, *Ekonomika a podnikání*, *Ekonomie, Management a Hudba v reklamě*. Svou vědeckou výzkumnou činnost zaměřuje především na sociologii kulturního života a management a marketing kulturních organizací. Je autorem několika knih, například *Marketing neziskových organizací* a *Marketing kultury*. Kromě pedagogické činnosti provozuje také nakladatelství odborné a vědecké literatury (www.verbum.name) a zabývá se ekonomickým a organizačním poradenstvím pro neziskové organizace.

Anotace modulu:

Kurz se bude zabývat možnostmi zavádění marketingových principů do řízení kulturních organizací, s důrazem na oblast nekomerčních divadel, koncertních institucí, muzeí, galerií, případně pořadatelů jiných typů kulturních akcí.

Blíže se zaměří na tyto okruhy:

- 1/ prostředí, ve kterém se kulturní organizace pohybují (důsledky právního rámce, vztahy k institucím veřejné správy)
- 2/ cílové skupiny marketingu kulturních organizací (publikum, veřejnost, dárci)
- 3/ tvorbu jejich marketingového mixu (diverzifikace produktu, cenotvorba, role prostředí konání kulturních akcí, propagace).

Modul bude kombinovat teoretické přednášky, týmové diskuse konkrétních problémů a praktická cvičení. Hlavním cílem je ukázat frekventantům kurzu, jakým způsobem lze při tvorbě kulturního produktu uvažovat o roli cílových skupin (zejména publika a veřejnosti) a jakým způsobem je při tom možné pracovat na vyvažování zájmů jednotlivých zájmových skupin (umělecké zájmy, zájmy různých segmentů publika, donátorů ad.).

Podrobný obsah modulu:

(jednotlivé tematické celky jsou orientační, neodpovídají přesnému rozpisu dní)

1. Marketing. Marketingový mix. Vztah marketingu a kultury. Specifika marketingu kulturních organizací. Cílové skupiny marketingu kulturních organizací. Publikum kulturních akcí. Segmentace publika, výběr cílových segmentů, positioning produktu. Tvorba produktu v kulturních organizacích. Dramaturgie kulturní akce a sezóny. Specifika marketingového procesu v jednotlivých oblastech kultury (divadla, koncerty, výstavy, muzea).

2. Komerční a nekomerční marketing. Neziskový sektor. Rozdíly marketingu komerční a nekomerční kultury. Marketingový informační systém. Možnosti využití marketingového výzkumu v kultuře. Strategické plánování - tvorba vizí, poslání, strategických a marketingových cílů.

Specifika financování a fundraisingu v kultuře z marketingového hlediska. Cenotvorba. Cenová diskriminace. Cenové nástroje podpory prodeje.

3. Sociální marketing. Kulturní produkt jako soukromý a veřejný statek. Tvorba strategických analýz - BCG, GE, STEP, SWOT. Marketingová komunikace. Marketingový komunikační mix. Integrovaná marketingová komunikace. Direct marketing v prostředí kultury. Tvorba reklamního sdělení. Public relations. Interní a externí komunikace kulturní organizace. Komunikace s jednotlivými složkami veřejnosti (druhové varianty PR). Krizová komunikace v kultuře. Plánování marketingové a komunikační strategie.

4. Ekonomický systém kultury. Kulturní politika. Kultura jako konkurenční prostředí. Organizace a koordinace kulturního života na regionální úrovni. Význam místa konání kulturních akcí. Specifické cílové skupiny kulturních organizací - mladí lidé, senioři, národnostní a jiné menšiny. Nové možnosti elektronické komunikace.

Modul č. 4:

ŘÍZENÍ A ROZVOJ NNO. VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ DOBRÉ PRAXE

(pilotní modul)

Garant, lektor: PhDr. Dušan Ondrušek (PDCS o.z. Bratislava)

Rozsah: 10 tréninkových dní, 4 x 2,5 denní seminář

Termíny: 25. - 27. 11. 2013, 6. - 8. 1., 3. - 5. 2., 26. - 28. 5. 2014.

Čas: po-út 9,00 - 17,00 hodin, st 9,00 - 13,00 hodin

Místo konání: nová budova ÚUD Plzeň

O lektorovi:

Od roku 1991 pracuje jako trenér, facilitátor a konzultant v rámci sítě PDCS (<http://www.pdcsl.sk>). Vede cca 50 tréninkových, konzultačních či facilitačních dní ročně na Slovensku a v zahraničí. Nejčastějšími tématy seminářů jsou: organizační rozvoj; alternativní mechanizmy řešení konfliktů, sociální a komunitní rozvoj, strategické plánování, účast veřejnosti na rozhodování; mezikulturní a mezisektordový dialog; práce s menšinami, atd. Jako lektor Přednášel na VŠUP v Praze a VŠMU v Bratislavě, realizoval také množství sociálně psychologických tréninků a dva dlouhodobé experimentálně terapeutické tréninky pro psychology a pracovníky pomáhajících profesí.

Anotace modulu:

Interaktivní trénink/seminář Řízení a rozvoj NNO (s výměnou zkušeností dobré praxe) nabízí čtyři základní 2,5denní tematické okruhy:

- 1/ Řízení a vedení NNO a jejích programů
- 2/ Práce s týmy, podporovateli a dobrovolníky
- 3/ Efektivní komunikace a vyjednávání
- 4/ Tvořivé řešení konfliktů pro rozvoj a úspěch programů.

Absolventi těchto tréninkových bloků porozumí principům vedení a řízení NNO, budou si počínat efektivněji v zátěžových okamžicích organizačních křížovatek; stresových situacích a nevyhnutelných konfliktech, které provázejí úspěšné programy v oblasti kultury. Konkrétní program bloků bude přizpůsoben zkušenostem a potřebám účastníků. V tréninku budou využity různé metody učení jako diskusní metody; experimentální metody; simulace různých situací; různé formy hraní rolí s cílem dát účastníkům možnost vyzkoušet si principy a využití dovedností v bezpečném prostředí tréninkového kurzu a supervizní metody. Teoretické vědomosti získají účastníci prostřednictvím písemných materiálů ke každému tématu tréninků, včetně seznamu doporučené literatury; elektronických odkazů a krátkých prezentací.

Podrobný obsah modulu:

(jednotlivé tematické celky jsou orientační, neodpovídají přesnému rozpisu dní); výuka se bude odehrávat ve slovenštině.

1. Organizační rozvoj

Co se míní pod pojmem organizační rozvoj? Kam směřuje dobře fungující organizace? Křížovatky organizačního rozvoje? S-křivka a důsledky pro rozvoj. Vyrovnávání se s organizačními změnami a posuny v zodpovědnosti. Architektura organizace. Byrokracie, „chaordismus“ a „ad-hokracie“. Cvičení: na základě vlastních zkušeností – modelování různých druhů organizačních modelů. Jaký organizační model vyhovuje našemu zaměření, našemu poslání? Definování vlastních potřeb a vlastního modelu;

2. Správní rada a výkonné složky organizace

Co je tzv. „silná“ a co je tzv. „slabá“ správní rada NNO. Jaká je role správních a výkonných složek organizace v jednotlivých fázích rozvoje kulturních NNO? Jak vypadají řízení a výzvy v jednotlivých fázích (málo strukturovaná skupina okolo charismatického vůdce – strukturovaná skupina

s vymezeným posláním – registrovaná organizace – profesionalizovaná organizace – organizace s vyváženou dělbou moci – organizace s vertikálním či horizontálním větvením).
Cvičení: kresby „organizačních pavouků“ (diskuze o realitě a ideálu). Porovnání různých vztahů řízení pro různé organizace a programy;

3. Organizační kultura

Typy organizační kultury: deklarovaná kultura – skutečně žitá kultura a firemní kultura „pro druhé“. Kultury typu „basketbalový klub“. Vize podoby neziskové organizace v informačním věku. „Tocquevillův paradox“.

Tradiční versus participativní modely řízení, výhody a limity uplatňování demokratických principů řízení. Personální změny ve vedení a řízení organizace a projektu, reportování, kontrola a zpětná vazba. Učící se organizace;

4. Týmová práce a vedení týmu

Interní a externí motivace pracovníků a dobrovolníků. Systémy odměňování pracovníků. Definice týmu, rozdíl mezi týmem a skupinou. Rozvoj týmu a vedení týmu. Tři oblasti potřeb v skupinách a týmech (dle teorie Adaira). Stádia rozvoje týmu: forming, storming, norming, performing, adjourning a týmové role/úlohy jednotlivých členů v týmu.

Procvičování práce s jednotlivými typy prostřednictvím přehrávání rolových situací z vlastní praxe NNO. Fáze rozvoje týmu. Dělba rolí, delegování, benchmarking a hodnocení lidí v organizaci, osobní a organizační plány rozvoje. Týmy orientované na úkoly a týmy orientované na vztahy - autoritatívní, demokratický, "lasses-fair" styl ve vedení NNO.

5. Komunikace

Principy otevřené komunikace, prostor a tolerance v komunikaci v pracovních vztazích. Efektivní interní a externí komunikace – argumentace, prezentace, dialog.

Dílna se zpětnou vazbou, věnovaná cvičením a přehrávání rolí. Principy obousměrné komunikace. Argumentování (stavba argumentu, argumentační sekvence, vyrovnávání se s protiargumenty, obrana proti pseudoargumentačním trikům). Komunikace v mocensky nevyvážených situacích, komunikace z pozice mocensky slabšího. Obrana vůči manipulaci, emočnímu vydírání a nečistým trikům. Specifická komunikace v jednání s donory/sponzory, individuálními dárci, příjemci služeb, neinformovanými občany, představiteli státní správy a samosprávy. Mediální komunikace a komunikace v online prostoru. Krizová komunikace. Zpětná vazba na základě dotazníků a testů pro účastníky tohoto modelu (diagnostické informace o vlastním preferovaném komunikačním stylu, poskytnutá pomocí psychodiagnostických metod, např. prostřednictvím testu efektivní komunikace);

6. Vyjednávání

Vyjednávání. Vyjednávání v situacích mocenské nerovnováhy, v případech institucionálního a komunitního vyjednávání. Vyjednávání v časovém stresu a v situaci špinavých triků.

Praktické procvičování jednání s partnery (z veřejné sféry, s donory, sponzory a dodavateli). Institucionální vyjednávání – v situaci dohod mezi organizacemi, komunitami, v koalících apod.

Zpětná vazba: zrcadlo vlastního stylu vyjednávání na základě dotazníků a následné analytické diskuse;

7. Řešení konfliktů v týmu

Soudržnost skupiny a týmu v neziskové organizaci, symetrické a asymetrické vztahy, kolegialita a rivalita. Specifika vedení týmů: formy odměn a trestů v práci – "bumerangový efekt", rozdělení odpovědnosti, rotující vedení. Jak se vypořádat s jevy, které oslabují tým.

Zpětná vazba na základě dotazníků a testů pro účastníky (dotazníky na měření efektivity týmové práce apod.);

8. - 9. Vedení (rozdíl mezi vedením a řízením)

Moc v organizaci. Jak se projevuje zmocnění ve vaší organizaci – koncepce zmocnění.

Participativní způsob vedení. Jak se rozhodujete v klíčových otázkách rozvoje organizace a její činnosti (poslání, finanční rezerva, personální otázky, etika, transparentnost).

Účast na rozhodování a efektivita rozhodovacího procesu. Formy rozhodování a uspokojování zájmů (rozhodování na základě rozhodnutí autority, většinového hlasování, kompromisu, konsenzu). Druhy moci v organizaci a jejich uplatňování (donucovací moc, legitimní moc, odměňující moc, moc expertní, referenční moc).

Cvičení, odhalující mocenskou nevyváženosť, tendence manipulovat, sebe-určení organizace a její činnosti);

10. Tvořivost v řízení kulturních organizací

Tvořivé nástroje pro řízení projektů, např. brainstorming, uplatnění heuristických postupů, inkrementální postupy tvorby. Práce s tvořivou oponenturou, netradiční a funkční nápady pro marketing a fundraising, porozumění vlastní tvořivé kapacitě (pro adaptabilitu a inovace na základě psychologických testů).

Jak zpochybnit všechno, co jsme se až doposud naučili? Tvořivost v projektech a v organizaci: jak pracovat s klimatem, vyhnout se guerilla marketingu, „Abilenskému paradoxu“ a pěstovat organizační tok. Netradiční myšlení a jeho aplikace do řízení NNO.

Modul č. 5:

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ V PŘÍPRAVĚ KULTURNÍCH PROJEKTŮ

(pilotní modul)

Garant, lektor:

Rozsah:

Termíny:

Čas:

Místo konání:

Výstup:

PhDr. Dušan Ondrušek (výkonný ředitel PDGS o.z. Bratislava)

10 konzultačně - tréninkových dní (facilitovaná diskuse, oponentura a sestavení vlastních strategických plánů účastníků); 4 x 2,5 denní seminář 27. - 29. 11. 2013, 8. - 10. 1., 5. - 7. 2., 28. - 30. 5. 2014.
st 14,00 - 18,00 hodin, čt-pá 9,00 - 17,00 hodin
nová budova ÚUD Plzeň
rozpracování strategického plánu

O lektorovi:

PhDr. Dušan Ondrušek (1957)

Od roku 1991 pracuje jako trenér, facilitátor a konzultант v rámci sítě PDGS (<http://www.pdcs.sk>). Vede cca 50 tréninkových, konzultačních či facilitačních dní ročně na Slovensku a v zahraničí. Nejčastějšími tématy seminářů jsou: organizační rozvoj; alternativní mechanizmy řešení konfliktů, sociální a komunitní rozvoj, strategické plánování, účast veřejnosti na rozhodovaní; mezikulturní a mezisektorový dialog; práce s menšinami, atd. Jako lektor Přednášel na VŠUP v Praze a VŠMU v Bratislavě, realizoval také množství sociálně psychologických tréninků a dva dlouhodobé experimentálně terapeutické tréninky pro psychology a pracovníky pomáhajících profesí.

Anotace modulu:

Interaktivní skupinová setkání, zaměřená na „Strategické plánování v přípravě kulturních projektů“, v nichž si účastníci ujasní jednotlivé kroky a postupy strategického plánování a způsob, jak pracovat se svými stakeholdery (tj. veškerá zainteresovaná veřejnost). Účastníci kurzu si probíranou část problematiky prakticky vyzkouší prostřednictvím rozpracovávání vlastních projektů a programů.

Modul bude tvořen čtyřmi základními 2,5denními tematickými okruhy:

- 1/ Strategické plánování - proces a nástroje
- 2/ Práce s veřejností, podporovateli, stakeholdery
- 3/ Řešení problémů vs. „Appreciative Inquiry“
- 4/ Principy hodnocení a zpětná vazba k prvním verzím strategických plánů jednotlivých zúčastněných.

Absolventi těchto tréninkových bloků budou formulovat vizi (poslání); identifikovat partnery; pojmenují výzvy, před nimiž stojí; zorientují se ve finančních možnostech a limitech pro realizaci vlastních projektů a připraví si první verzi písemné podoby strategického plánu, který si budou navzájem interně oponovat.

Podrobný obsah modulu:

(jednotlivé tematické celky jsou orientační, neodpovídají přesnému rozpisu dní); výuka se bude odehrávat ve slovenštině.

1. Vymezení pojmu a proces strategického plánování

Co je strategické plánování? Definice strategie, strategického plánování a „plánovací duhy (hodnoty, vize, poslání, klíčové cíle, krátkodobé cíle, strategie, taktiky, každodenní aktivity). Chápání pojmu strategie: lineární strategie, adaptační strategie podle teorie E. Chaffee.

Kroky strategického plánování (podle koncepce B. W. Barryho):

- Příprava procesu strategického plánování
- Analýza prostředí a použitelné přístupy v plánování
- Tvorba strategie
- Zpracování strategického plánu (Gantovo schéma a časové nároky jednotlivých strategických plánů, management rizika v plánování, porovnávání zisků a možných ztrát/rizik)
- Realizace strategického plánu a jeho evaluace.

Praktické procvičování formulování vlastní vize, poslání a vzájemná oponentura návrhů;

2. Nástroje využívané ve strategickém plánování

Seznámení s nástroji, které se nejčastěji využívají ve strategickém plánování typu „problem solving“ (řešení problémů): SWOT analýza - STEP analýza – teorie silového pole (FFT) – Bostonská matice. Seznámení s nástroji pro práci s většími skupinami: „Future Search“, „World café“ a „Open Space“.

Praktické cvičení, ve kterém si účastníci vyberou metodu, která nejlépe odpovídá jejich potřebám a rozpracují ji do podoby, umožňující oponenturu. Po diskuzi ve skupině ji přepracují do podoby, kterou je možné předložit stakeholderům jejich programů;

3. Mapování sociálního kapitálu a mapování komunity.

Rozvoj sociálního kapitálu v komunitě. Co tento přístup znamená v podmínkách naší komunity? Komunitní organizování a komunitní plánování. Kooperativní plánování v mezisektorových partnerstvích. Řízení dlouhodobých komunitních procesů, kritéria řízení úspěšných komunitních procesů.

Seznámení se s technikami „Community Visioning“ a "Community Diagnosis".

Zpracování diagnózy komunit, ve které se bude odehrávat program jednotlivých organizací.

Vzájemná oponentura jednotlivých výstupů diagnóz komunit;

4. Zapojení veřejnosti

Co znamenají pojmy: veřejnost, veřejné procesy, veřejná kulturní politika, advokacie a lobování v kontextu vašeho programu? Motivy účasti/neúčasti veřejnosti. Kontinuum stupňů zapojování veřejnosti (od informování až po budování konsenzu). Techniky na zjišťování názorů veřejnosti.

Techniky deliberace a vzdělávání veřejnosti. Svépomocné techniky. Vytvoření koncepce pro identifikaci hráčů, kteří musí být zapojeni do programů, plánu pro deliberační setkání a svépomocné aktivity občanů a představitelů zainteresované veřejnosti (umělců, studentů, expertů).

Oponentura návrhů koncepcí;

5. Podnikavé nastavení inovativních přístupů k prodeji služeb a produktů a zpracování byznys plánu

Možnost perspektivy z pohledu podnikavého myšlení v rámci programu. Vztah misijní a komerční kultury v práci na programu. Vyrovnavání se s přechody u neziskových organizací (příprava přechodu, profesionalizace organizace, průzkum trhu, identifikování vlastní niky, hodnocení efektivnosti přechodu). Strukturálně organizační modely v NNO, které se zabývají podnikatelskými aktivitami. Mikropůjčky, fondy mikropůjček, instituce, mechanismy pro třetí sektor – zahraniční a české zkušenosti. Etické aspekty podnikatelských aktivit NNO. Pojmenování bodu obratu, odhad cenové politiky a zpracování byznys plánu pro část programových aktivit a pro organizaci;

6. Přístupy řešení problémů a přístup, vycházející z vlastních zdrojů

Porovnání přístupu „problem solving“ a přístupu „Appreciative Inquiry“.

Hledání „umění možného“. Hledání toho, co je aplikovatelné. Hledání toho, co je provokující. Samoučící systém a hledání potenciálu organizace, který je založen na spolupráci.

Jak zohlednit to nejlepší z toho, „co je“ (v organizaci) k vzbuzení kolektivní představivosti pro to, „co by mělo být“? Kroky k uznalému tázání: 1/„objevování“ a pozitivní ocenění, 2/ vytváření vize (envisioning), 3/dialog, 4/společné konstruování budoucnosti.

Strategické cvičení s využitím zpětné vazby k jeho výsledkům pro účastníky;

7. Monitoring a evaluace plánu programu a jeho realizace

Proč monitorovat, proč evaluovat? Základní druhy evaluace v přípravě strategického plánu (formativní, sumativní kontextová, ex ante, ex post...). Rozdíl mezi průzkumem potřeb, monitoringem a evaluací. Přehled metod, používaných v rámci evaluace, jako jsou dotazníky, strukturovaný a polostrukturovaný rozhovor, průzkumy, studium (písemných) materiálů, ale

i využívání kontrolní skupiny či strukturované skupinové diskuze. Cvičení, zaměřené na rozpracování evaluační metody pro vlastní program.

Účastníci získají dovednosti, spojené s rozeznáváním kvalitního výstupu evaluace na příkladech konkrétních evaluačních zpráv. Doporučené způsoby odevzdávání zprávy a doporučení pro různorodé skupiny zainteresovaných (zadavatelé, projektový tým, zainteresovaní aktéři, klienti, komunita) a facilitace učení jednotlivých cílových skupin, případně plánování změn v projektu. Kritická zjištění monitoringu a evaluace a co s nimi;

8. Integrování dalších aspektů strategických plánů

Jak do dlouhodobého strategického plánu integrovat aspekty, probírané v dalších modulech Arts managementu: 1/ Arts marketing, 2/PR a komunikace, 3/ Projektový cyklus.

Synergický efekt uchopení jednotlivých aspektů a perspektiv jeho předností a limitů. Strukturovaná diskuze podskupin na příkladu vlastních programů.

9.-10. Prezentace a interní oponentura vlastních strategických plánů

Záměry – Cíle – Úkoly – Aktivity – Výstupy – Dlouhodobé dopady.

Jaké jsou rámce hodnocení? Kritéria úspěšnosti, veřejné prospěšnosti, efektivnosti nákladů, dopadů. Prezentace a zpětná vazba k písemně připraveným prvním verzím strategických plánů.

Modul č. 6:

TVORBA JAKO ZKUŠENOST – ZKUŠENOST JAKO TVORBA,

Tvůrčí a vzdělávací modul pro pedagogy všech typů a stupňů škol

Cílová skupina: Učitelé všech předmětů na základních školách, gymnáziích, středních odborných školách, základních uměleckých školách a mateřských školách; se zřetelem k projektu Plzeň 2015 zejména učitelé uměleckých oborů v Plzni, Plzeňském kraji a České republice; dle aktuální poptávky bude nabídnut i dalším zájemcům v oblasti práce s dětmi a mládeží (umělcům, volnočasovým pedagogům, vzdělávacím pracovníkům muzeí, galerií či jiných kulturních zařízení, neziskových organizací či členové občanských sdružení apod.).

Garant: **PaedDr. Markéta Pastorová** (Národní ústav pro vzdělávání, Praha)

Lektoři:

Tým lektorů je tvořen osobnostmi s dlouholetou pedagogické a uměleckou činností, kteří jsou ochotni předávat druhým své zkušenosti a nabídnout inspirující téma pro účastníky s různorodými zkušenostmi.

- Taneční a pohybová výchova, garant **prof. Eva Blažíčková** (Konzervatoř Duncan Centre, Praha)
- Dramatická výchova, garant **Doc. Radek Marušák** (Katedra výchovné dramatiky, Divadelní fakulta AMU, Praha)
- Výtvarná výchova, garant **PaedDr. Markéta Pastorová** (Národní ústav pro vzdělávání, Praha) ak. mal. **Nikola Čulík**
- Filmová/Audiovizuální výchova, garant **prof. Rudolf Adler** (Katedra dokumentární tvorby, FAMU, Praha)
- Hudební výchova, garant **Amálie Třebická (Křepelková)** (skladatelka, zpěvačka, lektorka)

Rozsah: 15 tréninkových dní, 5x 1,5denní seminář, 5 dní letní škola v rámci ArtsCamp ÚUD

Termíny: 22. – 23. 11., 6. – 7. 12. 2013, 14. - 15. 2., 14. – 15. 3., 11. – 12.4., 9. - 13. 7.

Čas: pá 9,00 – 17,00 hodin, so 10,00 – 15,00 hodin,
letní škola: st-ne 9,00 – 17,00 hodin

Výstup: vlastní práce účastníků
Místo konání: nová budova ÚUD ZČU

Anotace modulu:

Modul poskytuje exkluzivní možnost seznámit se s principy a prostředky, se kterými pracují jednotlivé druhy umění a získat tak celistvou zkušenosť vycházející jak z vlastní tvůrčí činnosti, tak z vnímání a interpretace uměleckých děl.

Vlastní tvůrčí činnost nepředpokládá speciální dovednosti ani zkušenosť se všemi druhy umění, ale slouží především k znovuobjevení či rozvíjení vlastního tvůrčího potenciálu, o který má smysl pečovat po celý život.

Vzájemná propojenosť tří rovin: inspirační, tvůrčí a aplikační (metody jak získané zkušenosť využít pro vzdělávání žáků) tak prohloubí vhled na vlastní tvůrčí i pedagogickou činnost a poskytně impulzy komplexní povahy pro budoucí využití. Jednotlivé tvůrčí etudy budou také postupně směřovat k formulování různých variant zadání pro druhé.

Tým lektorů je tvořen osobnostmi, které jsou díky své dlouholeté pedagogické a umělecké činnosti společensky etablovány, a jsou ochotni předat druhým své zkušenosť a nabídnout téma která je možné dále rozvíjet jak osobně tvůrčím, tak pedagogickým způsobem. Modul je tvořen třemi rovinami: inspirační, tvůrčí a aplikační (metody jak získané zkušenosť využít pro vzdělávání žáků).

Modul se dělí do dvou celků:

1/ Cyklus pěti dvoudenních tvůrčích dílen je stěžejní částí modulu. Cílové skupině otevírá exkluzivní možnost „projít“ všemi druhy umění skrze tvůrčí etudy a postupně směřovat k formulování různých variant zadání pro druhé. Obsah jednotlivých dílen vychází z principů tvůrčích činností vzdělávacích oborů Výtvarné výchovy, Hudební výchovy, Dramatické výchovy, Taneční a pohybové výchovy, Filmové/Audiovizuální výchovy které jsou zakotveny v kurikulárních dokumentech pro všeobecné vzdělávání (základní školy a gymnázia). Jsou koncipovány tak, aby účastníci mohli získané zkušenosti využít pro svoji práci i v budoucnu.

Cyklus tvůrčích dílen má tři vzájemně propojené složky:

- Inspirace** jako otevřené možnosti
- Tvorba** jako návrat k sobě
- Učení** jako společný kontrakt (jako vzájemná dohoda)

Časová dotace celkem:

61 hodin (1. hod 45 minut)

Dílny budou probíhat vždy v pátek od 9:00 hod. do 17:00 hod a v sobotu od 10:00 do 15:00 hod., v časovém rozmezí je počítáno s pauzou na oběd a přestávky

Data konání: viz rozpis uvedený u jednotlivých dílen

2/ Letní škola (pětidenní soustředění) rozvíjí dále téma tvůrčích dílen a vyústí do individuálních i společných výstupů a zaměří se na reflexi a na aplikaci získaných zkušeností. Je zaměřena na vlastní tvorbu, její reflexi a na transformaci získaných zkušeností do formulace zadání pro tvůrčí činnost určenou pro různé cílové skupiny (prioritně pro žáky, učitele, a další zájemce).

Časová dotace celkem:

40 hodin (1. hod 45 minut)

Datum konání: 9. - 13. 7. 2014 (v rámci Mezinárodní letní školy umění ArtCamp)

Místo konání: Ústav umění a designu ZČU, Plzeň

Podrobný obsah tvůrčích dílen:

1. „Tanec v nás, tanec jinak“

Motto: „Nenapodobuji přírodu, pracuji jako ona.“ (Pablo Picasso)

Lektor: **Prof. Eva Blažíčková** (Konzervatoř Duncan Centre, Praha)

O lektorce:

Prof. Eva Blažíčková, rytíř řádu akademických palem, Francie 2003. Zakladatelka a vedoucí choreografka Studia komorního tance Praha 1975 – 1992. Autorka více jak padesáti choreografických titulů (výběr: M. Kopelent: Černé a bílé slzy, 1979; Svítání, 1989, 1992; M. Kabeláč: Zrcadlení, 1986; Eufemias Mysterion, 1986; G. Mahler: Dvě modré oči, 1989; P. Eben: Řecký slovník, 1986; J. Krček: Zaříkání milého, 1983; Nevěstka Raab 1986, atd.). Autorka, choreografka a režisérka umělecko – výchovného projektu Špalíček B. Martinů 2006 – 2009. Zakládající členka Společnosti pro taneční a muzickou výchovu o. s. 1990. Zakladatelka a ředitelka Konzervatoře Duncan centre 1992 – 2009. Zakladatelka mezinárodní choreografické soutěže Cena Jarmily Jeřábkové 1999. Zakládající členka neformálního seskupení Vize tance 2005. Autorka skript a publikací zabývajících se Taneční a pohybovou výchovou a její didaktikou. Garant projektu Taneční výchova v základním vzdělávání 2007. Od roku 1992 se kontinuálně věnovala pedagogické práci v desítkách zemí, kde vedla semináře současné metody Duncan. Je tvůrcem koncepce vzdělávacího oboru Taneční a pohybová výchova na základních školách.

Datum konání: 22. – 23. 11. 2013

Anotace:

Tvůrčí dílna seznámí účastníky se současnou metodou Duncan – metodou, která se (mimo jiné) stala základem předmětu Taneční a pohybová výchova v základních školách. Tato metoda vychází z předpokladu psychofyzické jednoty člověka a pomocí specifických prostředků vytváří mezi fyzickou, mentální a emocionální složkou člověka trvalé vztahy.

Současná Metoda Duncan je prostředkem ke znovuobjevování těla, jeho možností a citlivosti, k sebepoznávání a rozvíjení vyjadřovacích schopností neverbálním způsobem. Důležitou součástí této metody je podněcování k samostatné tvůrčí činnosti..

Obsah a téma dílny:

- **tělo jako nástroj**
(organizace těla, tělesné osy, tělesná těžiště, ladění těla, zákonitosti přirozeného, správného pohybu, kinestetické vnímání)
- **pohyb a prostor**
(prostor jako neodmyslitelná součást pohybu, prostor vnější, prostor vnitřní, prostor intimní, energetický obal těla, prostor jako zážitek, ovlivňující kvalitu pohybu)
- **pohyb a čas**
(pulzace, rytmus, frázování, čas jako jeden z faktorů určujících charakter a kvalitu pohybu)
- **pohyb a dynamika**
(základní svalový tonus, dynamická stupnice pohybu, pasivity – aktivity, ekonomika svalové práce)
- **taneční improvizace**
(cílená taneční improvizace je jedním z velmi účinných nástrojů rozvoje kreativity, v této části nám bude inspiračním zdrojem hudební improvizace zpěvačky a perkusionistky Milly Janatkové)

2. „Svět příběhu jako svět situací a jednání“

Lektor:

Doc. Mgr. Radek Marušák (Katedra výchovné dramatiky, Divadelní fakulta AMU, Praha)

O lektorovi:

Doc. Mgr. Radek Marušák působil jako pedagog v základní škole (představení souborů, které vedl, postoupila na národní přehlídku divadel hranných dětmi Dětská scéna), v základní umělecké škole a na gymnáziu. V současné době je vedoucím katedry výchovné dramatiky DAMU a vedoucím oddělení dramatické výchovy katedry primární pedagogiky PedF UK v Praze. Zabývá se zejména uplatněním metod dramatické výchovy ve vzdělávání, divadlem hranným dětmi a dětským přednesem. Úzeji se specializuje na práci s literárním textem a tzv. strukturované (školní) drama. Věnuje se publikační činnosti k této problematice (výběr: Marušák, R., Rodriguezová, V., Králová, O.: Dramatická výchova v kurikulu současné školy. Využití metod a technik. Praha: Portál, 2008. Marušák, R.: Literatura v akci. Praha: AMU, 2010). Dlouhodobě se zasazuje o posílení místa dramatické výchovy a dalších uměleckých oborů v kurikulu různých typů škol a podílí se na koncepcí vzdělávacího oboru Dramatická výchova ve všeobecném vzdělávání.

Datum konání:

6. – 7. 12. 2013

Anotace:

Příběh je to, co nám dává možnost uchopit nepřetržitost dění, pochopit smysl a význam událostí, prověřit hodnoty, postoje, příběh umožňuje sdělit a sdílet. Účastníci dílny budou vstupovat do příběhů a sdělovat jej pomocí prostředků dramatického/divadelního umění. Vlastní zkušenost, zážitek ze vstupu do světa fikce, prostřednictvím rolových herních aktivit a z tvorby směřující

k divadelnímu sdělení, bude základem pro diskusi o místě a možnostech dramatické výchovy v současné škole.

V dílně si účastníci vyzkouší dva způsoby uchopení příběhu: Prvním bude cesta do příběhu prostřednictvím divadelních prostředků, druhým potom práce s příběhem směrem k jevištnímu sdělení. Vlastní zkušenosť účastníků z jednotlivých témat bude základem pro diskusi o možnostech, prostředcích a cestách dramatické výchovy v současné škole.

Obsah a téma dílny:

- **improvizace a herní jednání ve fiktivní situaci**
(základní prostředky dramatické výchovy – vstup do fiktivní situace pomocí improvizovaného herního jednání)
- **vstup do příběhu prostřednictvím jednání v situacích, psychosomatickým modelováním, hrou v roli**
(příběh lze číst, naslouchat mu ve vyprávění, sledovat ve filmu apod.; vstoupení do příběhu pomocí hry, divadelních prostředků, psychosomatickým modelováním, jednáním v situacích)
- **tvorba příběhu improvizací a jeho sdělení jevištními prostředky**
(v tvůrčí dílně si účastníci zkusí vytvořit pomocí improvizací a prací na postavě vlastní příběh a budou hledat vhodné prostředky pro jeho jevištní sdělení)

3. „Svět jako vizuální laboratoř“

Motto: „*Není těžké dělat obrazy, které nás dostanou jinam. Těžké je dělat obrazy, které nás dostanou sem.*“ (Vladimír Kokolia)

Lektoři:

PaedDr. Markéta Pastorová (Národní ústav pro vzdělávání, Praha)
MgA. Nikola Čulík (vystudoval Akademii výtvarných umění v Praze – ateliéry kresby, konceptuaální tvorby a experimentální grafiky)

O lektorech:

PaedDr. Markéta Pastorová (1960) vystudovala Pedagogickou fakultu UK v Praze. V letech 1987 až 1996 pracovala v institucích pro další vzdělávání pedagogů. Od roku 1996 působila jako odborný pracovník a posléze jako vedoucí oddělení koncepce všeobecného vzdělávání ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Praze (od 1. 1. 2012 Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků). Dlouhodobě se zabývá tvorbou kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání. V současné době je garantem vzdělávací oblasti Umění a kultura ve všeobecném vzdělávání, koordinuje rovněž systémové úkoly z různorodých oblastí vzdělávání a je autorkou metodických materiálů a odborných statí. Během své profesní dráhy působila jako pedagog na základních školách, dlouhodobě se věnovala vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupracovala na inovativních projektech. Od roku 2005 externě vyučuje Didaktiku v rámci pedagogického modulu na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Je členkou odborných rad a komisí.

MgA. Nikola Čulík (1983) vystudoval Akademii výtvarných umění v Praze – ateliéry kresby, konceptuaální tvorby a experimentální grafiky. Na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze absolvoval modul pedagogického minima. Tři roky studoval na Fakultě architektury ČVUT. Soustavně se věnuje kresbě a po několikaleté odmlce i malbě. Pracuje i s jinými médii, jako je animace nebo text, tyto projevy však přímo vycházejí z kresebné zkušenosti, která je hlavním pilířem jeho tvorby. Příležitostně se věnuje ilustraci. Od roku 2001 pravidelně vystavuje, zatím se prezentoval zhruba čtyřiceti samostatnými a skupinovými výstavami. Od roku 2011 pořádal každoměsíční jednodenní výstavní akce v experimentálním výstavním prostoru BLAHOBYT. V roce 2011 a 2012 působil jako pedagog na střední odborné škole (předměty Dějiny umění a Výtvarná praxe) a jako lektor kurzů malby a kresby pro dospělé.

Datum konání: 14. - 15. 2. 2014

Anotace:

Barvy, tvary, linie, povrchy, objemy, objekty a jejich vzájemné vztahy jsou součástí neustále se proměňujícího se okolního světa i světa naší vnitřní obraznosti. Každý z nás jsou různě vnímány, různě zaznamenávány a tvořeny i různě interpretovány, protože každý z nás má jinou zkušenosť, představy, jinak přemýšlí. Prostřednictvím „obrazů“ se můžeme navracet a znovaobjevovat sami sebe, svoji zkušenosť „bez nánosů“, bez uměle zafixovaných stereotypů, uměle vytvořených „strachů z neúspěchu“ a „infikovaných schémat“.

A právě z těchto důvodů často rezignujeme na svoji přirozenou schopnost vyjadřovat se skrze vizuální prostředky, ztrácíme možnost zúročit „nástroj“, jakým výtvarná tvorba je. Jaké jsou vlastně její možnosti? Výtvarná tvorba není jen činnost vyhrazená pro profesionální uměleckou dráhu a Výtvarná výchova není jen vzdělávací obor, ale jsou to svrchované prostory (laboratoře) pro pochopení toho, co tvorba může člověku na „jeho životní pouti“ přinášet.

Obsah a téma dílny:

- **Uvidět a pojmenovat**
(úvodní dílna zaměřená na vnímání různorodých vizuálních podnětů a rozvíjení smyslové citlivosti skrze společně sdílenou zkušenosť)
- **Jeden z příběhů**
(inspirativní sekání, které představí osmiletou tvůrčí cestu, její zdroje, možnosti uplatnění vizuálních prostředků a různých přístupů k prezentaci vlastní i umělecké tvorby)
- **Hranice kresby - kresba bez hranic**
(tvůrčí dílna, při které budeme společně zkoumat možnosti kresby)
- **Průzkum prostoru**
(tvůrčí dílna zaměřená na zkoumání nejbližšího okolního světa a světa vnitřní obraznosti vizuálními prostředky)
- **Z prvního schodu na druhý, z druhého na třetí...**
(vnímání, tvorba a interpretace jako vzájemně propojené tvůrčí činnosti, reflexe vlastní zkušenosťi pro to, abyhom inspirovali druhé)

4. „Nebojte se filmování“

Aneb co je dobré vědět a vyzkoušet než se do toho pustíte

Lektoři:

Prof. Rudolf Adler (Katedra dokumentární tvorby, FAMU, Praha)
Prof. Mgr. Jiří Myslík (Katedra kamery a Kabinet Obrazové techniky, FAMU, Praha)

O lektorovi:

Prof. Mgr. Rudolf Adler (1941) režisér, scénárista dokumentárních a hraných filmů, autor rozhlasových her. V letech 1960-67 absolvoval FAMU katedru filmové a televizní režie. V roce 2002 byl jmenován vysokoškolským profesorem. Od roku 1970 externě spolupracoval s Krátkým filmem Praha, FS Barrandov, televizními studii v Praze, Ostravě Brně a Bratislavě a se studii čs. rozhlasu v Praze a Plzni. Natočil přes sto filmových a televizních dokumentů, převážně se sociální, etnografickou a portrétní tematikou, hrané filmy a rozhlasové hry. Získal řadu ocenění na domácích a zahraničních festivalech. V současné době působí na katedře dokumentární tvorby FAMU, je vedoucím pedagogem Školy audiovizuální tvorby střediska IMPULS v Hradci Králové kde vede kvalifikační kurz pro pracovníky regionálních a místních TV studií. Přednáší pro vysokoškolské pedagogy v rámci Centra pro výzkum vysokého školství MŠMT, studentům filmologie a teatrologie na Filosofické fakultě UP v Olomouci a na Vyšší odborné škole publicistiky v Praze a na Univerzitě v Hradci Králové. Je autorem studijních skript a teoretických studií. Je tvůrcem koncepce vzdělávacího oboru Filmová/ Audiovizuální výchova pro základní školy a gymnázia. Účastní se práce v porotách a organizačních výborech festivalů a přehlídek.

Prof. Mgr. Jiří Myslík (1955) v letech 1974 – 1979 absolvoval FAMU, katedru filmové a televizní kamery, od roku 1981 je pedagogem FAMU. V roce 1995 byl habilitován v oboru kamera (práce „Světlo a prostor ve výtvarném umění“). V roce 2012 byl jmenován univerzitním profesorem. V současné době vede kabinet obrazové techniky na FAMU, je zástupcem vedoucího katedry kamery. Jako hlavní kameraman spolupracoval na desítkách filmů a televizních pořadů. Rovněž se účastnil fotografických výstav. Je spoluřešitelem projektů Výzkumného ústavu zvukové, obrazové a reprodukční techniky, spolupracuje s Národní galerií v Praze v oblasti architektury světla výstavních prostor. Externě spolupracuje s ČVUT, fakultou elektrotechnickou, je členem obořové rady studijního programu doktorského studia „Elektrotechnika a informatika“. Působí jako externí pedagog na Škole audiovizuální tvorby střediska IMPULS v Hradci Králové. Je předsedou technicko-technologické komise a členem prezidia Asociace českých kameramanů (A.Č.K.). je autorem teoretických publikací a členem odborných pracovních skupin v oboru audiovizuální.

Datum konání: 14. – 15. 3. 2014

Anotace:

Tvůrčí dílna je důsledně postavena na zásadě: Každou obecnou a teoretickou informaci je bezprostředně nutno ověřit praktickou zkušeností. Přinese úvodní informace o výrazových prostředcích audiovizuální tvorby a o jejich aktivním, efektivním a kreativním užívání. Nastíní možnosti cesty od pouhého uživatelského přístupu k technice k následné sebereflexi, tvorbě, experimentování a specifické komunikaci. Jejím obsahem budou i základní informace o snímacích přístrojích, jejich obsluze a správném nastavení základních funkcí. Dílna bude doplněna řadou praktických ukázek a seznámí s metodikou elementárních audiovizuálních cvičení. Účastníci také sami takové cvičení dle vlastního námitku vytvoří.

Pozornost bude rovněž věnována osvětlení metodiky nového vzdělávacího oboru Filmová/Audiovizuální výchova pro základní školy a gymnázia a jejímu praktickému vyučování ve škole.

Obsah a téma dílny:

- **Výrazové prostředky audiovizuální tvorby ve světle historického vývoje**
(dílna s projekcí)
- **Kinematografický obraz a světlo**
(hlavní výrazové prostředky kinematografie -dílna s praktickými ukázkami)
- **Základní technické vybavení pro audiovizuální výchovu**
(přístroje a nastavení jejich funkcí)
- **Audiovizuální výchova na školách**
(elementární praktická cvičení, jejich metodika a realizace; praktické ukázky; principy Filmové/Audiovizuální výchovy)
- **Praktické audiovizuální cvičení**
(tvůrčí individuální nebo skupinová dílna)

5. „Ty jsi hudbou, hudba je Tebou“

Lektor: Amálie Třebická (Křepelková) - muzikantka

O lektorce:

Amálie Třebická (1978) po krátkém působení v klavírní třídě Konzervatoře Brno studovala skladbu na Pražské konzervatoři u Doc. Mgr. Eduarda Douší, Ph.D. a pop-skladbu pod vedením Michaela Kocába a Zdenka Merty. Inklinuje k jazzové hudbě a tvorbě pro děti (např. jazzové úpravy lidových písniček pro smyčcový kvartet a jiná obsazení, balet „Povídání o kytince“, „Po válce“ – skladba pro preparovaný klavír (spolupráce s Duncan center), Na dvoře aneb synkopa není sprosté slovo – skladbičky pro malé houslisty aj.) Od roku 2006 se jako lektorka České Orffovy společnosti účastní či pořádá semináře pro další vzdělávání pedagogů, zaměřuje se především na hlasovou a rytmickou improvizaci. Je lektorkou dětských dílen při FOK a Brněnské filharmonii, Mozartových

dětí (Brno), autorkou hudebních pořadů pro MŠ při FOK a soukromou učitelkou hry na klavír a improvizaci. Koncertuje s vlastními autorskými písňemi a chansony. Zatím jí vyšla dvě CD (Žonglování na deset a Nešišlej! – logopedické písničky pro odvážné děti a jejich rodiče).

Datum konání: 11. – 12. 4. 2014

Anotace:

Z vlastního hudebního, zejména hlasového, vyjádření má spousta lidí obavy. Odmalička je nám vše pováno, že hudbu dělají jen ti „talentovaní a studovaní“. Přitom jde o jeden z nejspontánnějších životních projevů a talent vyjádřit vlastní emoce hlasem a rytmem má opravdu každý. V dílnách spolu tuto schopnost opět nalezneme a znova objevíme radost z vlastního hlasu a naučíme se prožívat hudbu celým tělem jako naši přirozenou součást.

Obsah a téma dílen:

- **Rozeznání celého těla** (základy tvorby zvuku, tónu, vyplnění těla a prostoru hlasem)
- **Vnímání hudby** (od konečků prstů do srdce a dál)
- **Proniknutí do základů** (elementární teoretické hudební souvislosti – výška a délka tónu, takt, tempo, fráze...)
- **Hra se slovem** (rytmizace řeči, tvorba vlastních textů včetně zhudebnění)
- **Cesta k sobě** (návrat k hravosti, bezprostřednosti a sebedůvěře)

Modul č. 7:

PÁTRÁNÍ PO MÍSTĚ – EXPEDICE DOMŮ /výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví (samostatný modul)

Cílová skupina:

Tvůrčí a pedagogické profese, pracující s dětmi a mládeží v muzeích, galeriích, památkové péči, kulturních a volnočasových zařízeních, neziskových organizacích či členové občanských sdružení a učitelé všech předmětů na základních školách, gymnáziích, středních odborných školách, základních uměleckých školách a mateřských školách; se zřetelem k projektu Plzeň 2015 zejména učitelé uměleckých oborů v Plzni, Plzeňském kraji a České republice;

Garant:

PhDr. Alexandra Brabcová (manažerka participace, společnost Plzeň 2015)

Lektoři:

Tým lektorů je tvořen osobnostmi, které jsou ve vrcholné míře kvalifikovány k tomu položit ve svých disciplínách systémové základy projektů učební expedice.

- Orální historie, garant **prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D.** (Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Pracoviště orální historie a soudobých dějin Fakulta humanitních studií UK Praha)
- Muzejní divadlo, garance **Mgr. et MgA. Iva Dvořáková** (Gymnázium a ZŠ Nové Strašecí), **MgA. et MgA. Alena Anna Kyselo** (Regionální muzeum a galerie v Jičíně), **Mgr. Veronika Rodriguezová, PhD.** (Katedra primární pedagogiky Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně)
- Práce s prameny, garance **Mgr. et MgA. Iva Dvořáková** (Gymnázium a ZŠ Nové Strašecí), **MgA. et MgA. Alena Anna Kyselo** (Regionální muzeum a galerie v Jičíně), **Mgr. Veronika Rodriguezová, PhD.** (Katedra primární pedagogiky Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně)
- Tvůrčí psaní, garant **PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D.** (Ústav české literatury a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně)
- Objektové učení, živá historie a vedení komunitního projektu, garance **PhDr. Alexandra Brabcová**, manažerka participace společnost Plzeň 2015

Rozsah:
Termíny:

12 tréninkových dní, 6x dvoudenní seminář

15 - 16. 11. 2013, 31. 1. - 1. 2., 14. - 15. 3., 11. - 12. 4., 16. - 17. 5.,

12. - 13. 6. 2014

Čas:

pá-so 9,00 – 17,00 hodin

Místo konání:

sídlo společnosti Plzeň 2015, Pražská 19, Plzeň

Výstup:

rozpracovaný projekt učební expedice

Anotace modulu:

Záměrem modulu „Pátrání po místě – Expedice domů“ je nabídnout zájemcům metodiku celoročního projektu spolupráce mezi paměťovými institucemi, kulturními organizacemi a školou - „učební expedice“, která je založena na principech Výchovy ke vztahu ke kulturně historickému dědictví. Všichni jsme experty na místo, kde žijeme, přesto se zde vždy skrývá mnoho neodhalených tajemství - a pátrání po nich vede k prohlubování prožitku domova. O místech je možno napsat esej a vnímat je pocitově ve vztahu k sobě samému. Vyzpovídat pamětníky a zachytit jejich svědectví. Sledovat proměny místa v čase a porovnávat je se současností. Naučit se pracovat s prameny a více porozumět práci archivářů, muzejníků nebo památkářů. Výstupem z projektu může být výstava nebo nastudování divadelního představení na základě vlastního scénáře.

Účastníci interaktivního semináře by se měli (se zřetelem k projektu EHMK 2015) stát „strážci paměti míst“ – organizátory komunitních projektů, zachycujících paměť míst v Plzni i Plzeňském kraji, kteří budou organizovat a usměrňovat práci malých či velkých detektivů, badatelů, snílků a tuláků. „Studium vlastní lokality“ je jednou z disciplín výchovy ke vztahu ke kulturně historickému dědictví, která je na vysoké odborné úrovni rozpracovávána ve Velké Británii. Modul

se bude dělit do dvou paralelních linií, které se prolínají celým cyklem. V rámci každého tematického celku bude seminář veden odborníkem v dané disciplíně (tvůrčí psaní, orální historie, práce s prameny, muzejní divadlo, vedení komunitního projektu). První den vytýčí nezbytné standardy práce, druhý den bude věnován jejich rozpracování pro potřeby vzdělávacích projektů pro děti a mládež či jiné komunitní skupiny, např. seniorů či komunity jako takové.

V rámci programu Evropského hlavního města kultury 2015 vzniká celá řada projektů se záměrem zachytit svědectví, vzpomínky či reflexe obyvatel města Plzně a Plzeňského kraje. Tyto projekty jsou postaveny na zachycení paměti míst a modul Pátrání po místě k nim poskytuje vysoce profesionální metodiku.

1. Muzejní divadlo

Datum konání: 15. - 16. 11. 2013

O lektorkách:

MgA. et MgA. Alena Anna Kyselo (1976) je pracovnicí pro muzejní pedagogiku a komunikaci s veřejností Regionálního muzea a galerie v Jičíně. Vystudovala Katedru výchovné dramatiky a Katedru autorské tvorby a pedagogiky na DAMU v Praze. V jičínském muzeu realizuje dlouhodobé i jednorázové edukační programy, které využívají prvky dramatické výchovy a respektují nároky vzdělávání v paměťové instituci. Podílela se na konceptu jičínského muzejního loutkového divadla, pro které tvoří scénáře a hraje představení s tématy z regionálních dějin. Pravidelně prezentuje na konferenci "Muzeum a škola" v Zlíně a na dalších odborných setkáních.

Mgr. Veronika Rodriguezová, Ph.D. (1966) žije v Brně a v současné době působí na Katedře primární pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Dříve pracovala ve Středisku volného času Lužánky a v letech 2008-2012 v Ateliéru Divadlo a výchova na Divadelní fakultě JAMU. Vystudovala obor historii – archivnictví a specializaci dramatická výchova na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Vedle oblasti dětského a studentského divadla se věnuje možnostem využití dramatické výchovy při výuce dějepisu, toto téma si zvolila i pro disertační práci. Je členem redakční rady časopisu Tvořivá dramatika, časopisu Komenský a spoluautorkou publikace Dramatická výchova v kurikulu současné školy (Portál 2008).

Anotace:

Cílem semináře je seznámit účastníky s možnostmi využití divadelní postupů v prostředí paměťových institucí. Práce bude zaměřena zejména na dva základní principy divadelního jazyka: dramatickou situaci a hru v roli. Účastníci se seznámí se základními metodami dramatické výchovy a s jejich aplikací, zejména s technikou živých obrazů (still pictures). Jejich edukační potenciál se vyzkouší v modelovém výukovém programu a na základě této zkušenosti zpracují vlastní návrhy, zasazeného do kontextu historie a reálií města Plzně. Seminář má charakter tvůrčí dílny, která počítá s aktivitou každého frekventanta, ale současně nevyžaduje žádné herecké ani jiné specifické předpoklady účastníků. Workshop je určen jak začátečníkům, tak těm, kteří mají v této oblasti již nějaké zkušenosti.

Teze obsahu semináře:

- Seznámení a naladění skupiny
- Dramatická situace, její vymezení, charakteristika a funkce
- Hra v roli, její úrovně (alterace, simulace charakterizace) a její možnosti
- Edukační potenciál metod a technik dramatické výchovy (zejména živý obraz a jeho varianty) ve formě výukového programu (např. Velká francouzská revoluce, Václav a Boleslav aj.)
- Specifika, pravidla a možnosti využití historických témat pro divadlo a výchovu
- Aplikace zařízených postupů na vlastní strukturu
- Principy kooperativní výuky, práce ve skupinách
- Reflexe

2. Práce s prameny

Datum konání: 31. 1. – 1. 2. 2014

O lektorkách:

Mgr. et MgA. Iva Vachková (1966)

Je učitelka českého jazyka, dějepisu a dramatické výchovy na gymnáziu v Novém Strašecí. Vystudovala učitelství na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem a výchovnou dramaturgiu na DAMU v Praze. V současné době dokončuje doktorské studium na Ústavu pro české dějiny FF UK Praha (didaktika dějepisu). Více než deset se věnuje školení učitelů v oblasti využití metody dramatické výchovy ve výuce dějepisu a školení muzejních pracovníků v oblasti muzejní pedagogiky. Vede několik divadelních souborů, které ve svých inscenacích často zpracovávají historická téma. Publikuje v odborných časopisech.

Mgr. Veronika Rodriguezová, Ph.D. (1966) žije v Brně a v současné době působí na Katedře primární pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Dříve pracovala ve Středisku volného času Lužánky a v letech 2008-2012 v Ateliéru Divadlo a výchova na Divadelní fakultě JAMU. Vystudovala obor historii – archivnictví a specializaci dramatická výchova na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Vedle oblasti dětského a studentského divadla se věnuje možnostem využití dramatické výchovy při výuce dějepisu, toto téma si zvolila i pro disertační práci. Je členem redakční rady časopisu *Tvořivá dramatika*, časopisu Komenský a spoluautorkou publikace *Dramatická výchova v kurikulu současné školy* (Portál 2008).

Anotace:

Seminář přímo navazuje na předchozí seminář "Muzejní divadlo/živá historie" zejména využitím metod dramatické výchovy a dalších didaktických postupů. Jadrem semináře bude práce s autentickými historickými prameny (písemnými, obrazovými, zvukovými i hmotnými), se kterými se účastníci setkávají ve vlastní praxi. Mají zde příležitost je prezentovat, zkoumat v kontextu metodiky semináře a reflektovat jejich potenciál pro zpracování v edukačních programech. Na základě této zkušenosti účastníci sami navrhují vlastní koncepci zpracování historických pramenů s možností využití metod dramatické výchovy. Celá skupina bude diskutovat o jejich vhodnosti v závislosti na struktuře a cílech edukačních programů. Stejně jako předchozí seminář má i tento charakter tvůrčí dílny.

Teze obsahu semináře:

- Seznámení, naladění skupiny, navázání na seminář "Muzejní divadlo/živá historie"
- Představení různých typů historických pramenů vycházející z praxe účastníků
- Pojmenování variant a posouzení vhodnosti spojení konkrétních historických pramenů s vybranými technikami dramatické výchovy
- Vlastní návrhy edukačních modelů, které vycházejí z praxe a podmínek frekventantů
- Diskuse a závěrečná reflexe

3. Tvůrčí psaní

Datum konání: 14. – 15. 3. 2014

O lektorovi:

PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D. (1959)

Působí na Ústavu české literatury a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, kde vyučuje tvůrčí psaní, současnou českou literaturu a translatologii. Didaktice oboru tvůrčí psaní se věnuje v monografiích *Tvůrčí psaní. Malá učebnice technik tvůrčího psaní* (Brno, 2001) nebo *Slovem – akcí – obrazem: příspěvek k interdisciplináritě tvůrčího procesu* (Brno, 2010; spolu s R. Horáčkem a V. Havlíkem).

Anotace:

První část dvoudenního semináře bude věnována emocionálnímu naladění a mentálnímu rozhýbání, tedy rozepsání, rozviciením, rozehrání individuálních dovedností pozorovat, popisovat, vzpomínat a představovat si obrazy ve vlastní mysli. Účastníci budou formou krátkých textových cvičení prohlubovat a rozvíjet své přirozené textotvorné dovednosti. Napsané texty si budou účastníci navzájem předčítat a komentovat, přičemž literární talent nebo kritická průprava nejsou podmínkou. Druhý den věnujeme malým projektům zpracovávajícím autentický a autobiografický zážitkový svět do podoby umělé, kvaziliterární (až literární). Tvůrčí aktivity budou soustředěny jak na textotvorný proces, tak na rozmanité kompetence pisatele. Kombinace individuálního a kolektivního psaní umožňují také rozvoj sebeprožívání, představivosti a empatie. Výstupem pak **nebude** kolektivní publikace, nýbrž reflektované osobní portfolio s vlastními texty a skicami modelových projektů a individuálně rozvinutý soubor komunikačních, zvláště textotvorných kompetencí frekventanta.

Teze obsahu semináře:

- Abreaktivní, uvolňovací a asociační cvičení
- Záznamy viděného, prožitého, smyslově vnímaného, vzpomínaného a představovaného.
- Jak vzniká vyprávění – literarizace autenticity
- Hry s textem, hry s jazykem, hry s významem
- Individuální psaní a kolektivní projekt: kulturně a metaforicky chápaný pojem DOMU jako místa domova, místa paměti a místa soužití.
- Sdílení reflexe a balení kufrů

Pomůcky:

papír nebo blok či sešit na psaní, různé psací prostředky, pastely, velké papíry (A2) na kresbu.

4. Orální historie

Datum konání: 11. – 12. 4.2014

O lektorovi:

Prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D. (1961)

vystudoval obor učitelství 1. st. ZŠ (1985 – Mgr.), pedagogiku psychologii (1989 – PaedDr.) a obor český jazyk – historii (1992 - Mgr.) vše na PedF ZU v Plzni; české dějiny na FF UP v Olomouci (2000 - Ph.D.), politologii na FF UK v Praze (doc. – 2007), moderní české dějiny FPF SU v Opavě (prof. – 2010). Od roku 1992 působí jako výzkumný a od roku 2000 jako vedoucí vědecký pracovník Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, od roku 2000 vede Centrum orální historie ÚSD AV ČR. Od roku 2006 přednáší na Fakultě humanitních studií UK a od roku 2008 vede na téže fakultě Pracoviště orální historie a soudobých dějin. V letech 2007 – 2011 byl předsedou České asociace orální historie, o.p.s., od roku 2010 je presidentem International Oral History Association. Zabývá se problematikou soudobých dějin především oblastí nezávislých aktivit mladé generace před rokem 1989, problematikou opozice a mocenských elit před rokem 1989 a metodou orální historie. Je autorem řady publikací, namátkou: *Nedalo se tady dýchat. Ekologie v českých zemích v letech 1969 -1989; Sto studentských revolucí. Studenti v období pádu komunismu životopisná vyprávění; Vítězové? Poražení? Politické elity a disent v období tzv. normalizace; Byl to jenom rock'n'roll? Hudебní alternativa v komunistickém Československu 1956–1989; Třetí stana trojúhelníku. Teorie a praxe orální historie*. Více informací na www.usd.cas.cz; www.fhs.cuni.cz/ohsd/; www.iohanet.org

Anotace:

Semináře seznámí všechny jeho účastníky s teoretickými a praktickými otázkami metody orální historie při výzkumu soudobých dějin a s jejím interdisciplinárním využitím v dalších humanitních oborech. Seminář se zaměří na využití všech možností a předností výzkumu pomocí metody orální historie, rovněž tak upozorní na limity metody. Účastníci semináře budou seznámeni s praktickými postupy vedení rozhovorů, editaci, archivaci a taktéž s dalším využitím realizovaných rozhovorů

(prezentace formou knih, článků, výstav, zvukových či obrazových dokumentů). Zvláštní pozornost bude věnována etice metody, legislativě a možnostem interpretace rozhovorů. V neposlední řadě seminář přiblíží i možnosti využití metody při školním vyučování na všech typech škol.

Teze obsahu semináře:

- Seznámení a naladění skupiny
- Vymezení orální historie, její kořeny v zahraničí a v ČR, místo orální historie v českém dějepisectví
- Informace o institucích využívajících metodu orální historie (Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Pracoviště OH-SD FHS UK, COHA, IOHA)
- Orální historie a kvalitativní výzkumu, subjektivita vs. objektivita v historickém poznání, demokratizace dějin prostřednictvím orální historie, „malé a velké“ dějiny, využití orální historie pro výzkum dějin každodennosti, resp. dějin mentalit
- Interview – životní příběh, praktické ukázky techniky a postupy vedení obou formátů orální historie
- Ukázky rozhovorů, přepis – audio – video, ukázky ze současných i minulých projektů realizovaných n a půdě COH ÚSD
- Praktické vedení rozhovorů (1. a 2. fáze), příprava techniky, legislativní a finanční rámec projektu, zpracování „Protokolu o vedení rozhovoru“, možnosti uložení rozhovorů
- Vlastní rozbor připravených ukázek ve skupině/vlastní vedení rozhovoru (podle velikosti skupiny) s vybranými pamětníky spjatými s historií Plzně
- Analýza a interpretace poznatků získaných metodou orální historie
- Prezentace výsledků pořízených metodou orální historie – orální historie a její využití ve vyučování na ZŠ, SŠ, VŠ.

5. Objektové učení, živá historie a vedení komunitního projektu

Datum konání: 16. - 17. 5. 2014

O lektorce:

PhDr. Alexandra Brabcová (1956)

Je konzultantkou v oblasti managementu a revitalizace kulturně historického dědictví (zejména projektového managementu, strategického plánování a vzdělávání). Vystudovala FF UK v Praze, absolvovala řadu studijních pobytů v zahraničí, včetně Fulbrightova stipendia v Smithsonian Institution ve Washingtonu. Pracovala v Národní galerii v Praze, na sekretariátu primátora HMP a v Nadaci Open Society Fund, kde vedla program Brána muzea otevřená. V letech 1996 – 2012 vedla osm autorských projektů cyklů celoživotního vzdělávání (v rozsahu 1 rok - 5 let) v Čechách a na Slovensku. V současné době je manažerkou participace společnosti Plzeň 2015 a autorkou projektu celoživotního vzdělávání Arts Management.

Anotace:

První den semináře bude věnován jedné z hlavních disciplín muzejní pedagogiky – objektovému učení. Pravost a autentičnost sbírkových předmětů je jednou z cenných a málo využívaných zbraní, kterými mohou paměťové instituce konkurovat komerční volnočasové a vzdělávací nabídce. Ve skutečnosti máme každý doma svou vlastní paměťovou instituci předmětů a vzpomínek, vztahujících se k našim osobním životům. Dílna k objektovému učení bude pracovat s tvořivým propojováním osobní a institucionální roviny v projektech učební expedice. Druhý den semináře se budeme zabývat náležitostmi komunitního projektu. Členové expedic se nemohou snést svým komunitám na hlavu jako parašutisté, kteří právě vyskočili z letadla. Rovněž je třeba vystavět projekty tak, aby byly hodnotným, a přitom tvořivě uvolněným svědectvím o místě, respektujícím jiné lidi ve společenství a intimitu jejich prožívání a vzpomínek – což není snadné. Naším cílem bude především položit základy takovým projektům, které budou kompetence dětí a mladých lidí – žít ve společnosti a plnohodnotně se do ní zapojit – zvyšovat smysluplným, poučeným a odůvodněným způsobem.

Teze obsahu semináře:

- Seznámení a naladění skupiny
- Definice objektového učení, různé druhy objektového učení a jeho využití v paměťových institucích a ve škole
- Dílna k objektovému učení na základě osobních předmětů účastníků
- Učební expedice jako nástroj k poznávání místa
- Aktivní učení v komunitách a učení službou jako nástroj sbližování mladých lidí s okolním společenstvím
- Metodika, tvorba a vedení komunitního projektu
- Komunitní dílna

6. Závěrečný seminář

Datum konání: 12. - 13. 6. 2014

O lektorce:

PhDr. Alexandra Brabcová (1956)

Autorka modulu Pátrání po místě v uplynulých šestnácti letech osobně vedla (či měla supervizi) několik stovek vzdělávacích a komunitních projektů paměťových a kulturních institucí. Metodika tvorby učební expedice byla odzkoušena a realizována v řadě paměťových institucí v Čechách i na Slovensku. Smyslem závěrečné dílny je pomocí účastníkům zarámovat předchozí lekce a přetavit je do osobitých projektů učebních expedic, vytvořených na míru jejich nositelů, na míru jejich spolupracovníků a komunit, zúčastněných dětí a místa samého. V interaktivní dílně budou prezentovány, diskutovány a dotvářeny jednotlivé projektové záměry účastníků. Účastníci modulu dostanou rovněž inspirativní skripta. Společnost Plzeň 2015 počítá s tím, že prezentace projektů učebních expedic najde své místo i jako součást kalendáře aktivit v roce 2015.

Modul č. 8:

Pět lekcí z animace kultury, kulturně-historického dědictví a umění

Samostatný nebo zastřešující modul k modulům č. 7 Pátrání po místě; č. 9 Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví nebo č. 10 Minimum z kulturního turismu, jímž poskytuje teoretický základ.

Cílová skupina: zájemci o problematiku z řad zainteresované veřejnosti Plzně, Plzeňského kraje a ČR; pracovníci paměťových a kulturních institucí, památkové péče, odborníci, pracovníci neziskových organizací v dané oblasti, vyučující či studenti společenských a uměnovědních oborů. Modul předpokládá určitou vzdělanost v tématu a praxi.

Garantka: **PhDr. Alexandra Brabcová** (manažerka participace, společnost Plzeň 2015)

Garantka modulu 5 lekcí z animace kultury a umění se od roku 1979 pohybuje v prostředí kulturních, zejména uměleckohistorických institucí. V letech 1979 – 1993 pracovala v Národní galerii v Praze; v letech 1996 – 2002 vedla program Brána muzea otevřená v Nadaci Open Society Fund Praha a poté řadu dalších projektů celoživotního vzdělávání v oblasti animace kulturně historického dědictví. Od roku 2005 působí jako konzultantka pro Radu galerií ČR, pro niž řešila v týmové spolupráci řadu výzkumných úkolů např. Analýza služeb a činností galerií pro 21. století, Standardizace práce se sbírkami v galeriích ČR a způsoby jejího měření). Je autorkou studií příležitosti pro stavbu nových budov Západočeské galerie v Plzni a Galerie výtvarného umění v Ostravě. Další studie zpracovala např. v oblasti revitalizace industriálního dědictví.

Koncepce modulu vychází z těchto předpokladů:

- animace kultury a umění (jako integrující mezioborová disciplína) je jedním z klíčových témat současnosti, které by mělo být u zainteresované části veřejnosti předmětem diskuze;
- je třeba, aby se uskutečnila taková proměna činnosti institucí kulturního dědictví pro veřejnost, která nepovede ani k jejich devalvací ve společnosti, ani k tomu, aby devalvovaly samy sebe;
- jedním ze základních nástrojů jejich proměny v očích veřejnosti jsou konkrétní animační programy v oblasti kultury, umění a kulturně historického dědictví;
- na osobnost animátora jsou kladený značné nároky; předpokládá hlubokou vzdělanost a odbornost, interdisciplinaritu, osobní odpovědnost, týmový přístup i sociální kvality.

Lektoři:

Tým lektorů je tvořen osobnostmi, které jsou ve vrcholné míře kvalifikovány k vedení osobitých a erudovaných lekcí k této problematice:

- **Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.** (Institut tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě)
- **Mgr. Marek Pokorný** (bývalý ředitel Moravské galerie v Brně)
- **Doc. PhDr. Ladislav Kesner, Ph.D.** (Seminář dějin umění, Masarykova univerzita v Brně)
- **Ing. Vojtěch Kouba, Ph.D.** (katedra Arts managementu FPH VŠE Praha)
- **Pavel Štingl**, filmový dokumentarista

Rozsah:

10 tréninkových dní, 5x dvoudenní seminář

Termíny:

14. - 15. 11. 2013, 30. - 31. 1., 27. - 28. 2., 17. - 18. 4., 22. - 23. 5. 2014

Čas:

čt-pá 9,00 – 17,00 hodin

Místo konání:

nová budova ÚUD ZČU

Výstup:

dle složení skupiny průběžná diskuze v rámci jednotlivých lekcí a/nebo průběžná práce na vlastním animačním projektu

Anotace modulu:

Záměrem obou modulů: 5 lekcí z animace kultury a umění (modul č. 8) a Výchova ke vztahu ke

kulturnímu dědictví a umění (modul č. 9) je přispět k vedení mezioborového dialogu k odborným, etickým i duchovním otázkám interpretace, zprostředkování a animace umění, jakož i kulturně historického dědictví a kultury. Oba moduly spolu souvisí. Modul č. 8 poskytuje teoretický a metodologický základ pro diskuzi, opírající se o současný stupeň poznání. Modul č. 9 poskytuje jednu z možností, jak tyto poznatky prakticky aplikovat. Modul lze rovněž kombinovat s modulem č. 10 *Minimum z kulturního turismu*.

V rámci projektu Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015 vzniká celá řada aktivit, které budou usilovat o to oživit instituce kulturního dědictví animačními projekty. Je to vhodná příležitost k setkání a k dialogu aktérů na tomto poli, a to nejen z Plzně a Plzeňského kraje, ale i z celé České republiky. Smyslem projektu EHMK je nejenom přijímat, ale rovněž vytvářet a vysílat kulturní impulsy. I s tímto cílem byl modul 5 *lekcí z animace kultury a umění* koncipován.

K institucím kulturně historického dědictví neodmyslitelně patří pojmy, jako jsou hodnota, cennost, legitimita či kvalita. Nemalý význam má i samotný fyzický prostor těchto institucí, jejich budovy či interiéry, chápané jako svébytná kvalita, umožňující autentický zážitek. Jejich činnost pro veřejnost se doposud spíše zřídkakdy opírá o současné pedagogické a psychologické poznatky o lidském vnímání a prožívání, které by návštěvníkům kulturní hodnoty zpřístupnily nejen fyzicky, ale především obsahově a kontextuálně.

Zpřístupňování umění a kulturně historického dědictví je stále velmi závislé na normách, kódech a pravidlech, spojených s touto vrstvou západní společnosti, která má svůj původ v bohaté evropské intelektuální élite 18. století. Opuštění tohoto skrytého elitářství, které produkuje informace, skutečně přístupné pouze početně velmi malé skupině lidí, je jedním z radikálních požadavků současnosti, daným vznikem konkurenčního rozsáhlého zábavního a volnočasového průmyslu. Na druhé straně, se tyto instituce musí vyvarovat toho, aby se staly jednou z forem populární masové zábavy pro široké publikum, která se přizpůsobuje jeho vkusu. Jejich úkolem je nalézt nové formy komunikace s veřejností, založené kultivovaném prožitku a radosti z poznání.

Tým lektorů je tvořen osobnostmi, které jsou díky své dlouholeté pedagogické, odborné i vlastní praktické činnosti více než kvalifikovány k tomu nabídnout frekventantům pět unikátních pohledů na problematiku animací. Je na každém účastníkovi modulu, aby využil možnost osobní konfrontace s jednotlivými osobnostmi a jejich přístupy - jako možnosti přesnějšího porozumění vlastní pozici v roli animátora kultury a umění. Vzájemná propojenost všech tří rovin v rámci jednotlivých lekcí: teoretické, inspirační a aplikační by měla frekventantům poskytnout podněty k budoucímu tvůrčímu využití.

1. Animace umění a kulturně historického dědictví v ČR a v Evropě, srovnávací úvod, teoretické základy

Lektor: Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 14. - 15. 11. 2013

Čas: čt, pá 9,00 – 17,00 hodin

O lektorovi:

Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D. (1954)

Vyučuje sociologii vizuální kultury, psychologii umění; kulturologii a animaci kultury. Je organizátorem kulturních akcí a spolupracuje na sociologicko-fotografických projektech. Přednáší na Filozofické fakultě Palackého univerzity v Olomouci; na Univerzitě T. Bati ve Zlíně a na univerzitách v Poznani, Katovicích, Krakově. Je zástupcem vedoucího Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě. Je členem těchto organizací: mediální rady České televize Ostrava; Kulturní a vzdělávací nadace Hlučínsko a komise festivalu *Bezručova Opava*.

Od osmdesátých let se podílí v rámci nezávislých iniciativ, kulturních a vzdělávacích institucí na vytváření alternativního kulturního prostředí v Opavě. Od roku 1990 organzuje v Opavě

mezinárodní festival dokumentárních filmů *Jeden svět*, vedl zde rovněž Filmový klub. Podílí se na dramaturgií multižánrového festivalu *Další břehy*; dramaturgií Domu umění (např. festival současného avantgardního a experimentálního umění *Pohyb - zvuk - prostor* (2000) a Jazzového klubu v Opavě. V letech 1995-2003 realizoval jako dramaturg Univerzitního klubu SU v Opavě téměř 900 pořadů, přednášek a výstav. Napsal několik sbírek poezie, divadelních her a řadu scénářů pro televizní a rozhlasové pořady. Zabývá se rovněž výtvarným uměním a fotografií. Vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, kde získal v roce 2006 doktorát. V roce 2004 absolvoval stáž na Jagellonské univerzitě v Krakově, obor animace kultury.

Anotace semináře:

Cílem lekce bude zprostředkovat frekventantům kurzu základní vstup; orientaci; východiska předmětu animace kultury a společensko-kulturní animace; s následnou praktickou aplikací vědomostí na animačním projektu. Na základě prezentace animačních projektů, které se uskutečnily v České republice i zahraničí (Polsko, Slovensko) a prezentace vlastních projektů frekventantů proběhne dialog o kvalitě a vhodnosti zvolených animačních postupů.

Dalším cílem bude motivovat účastníky k zájmu o tuto formu vzdělávání a kultivace publika. Potenciálem animace je znovužítit existující artefakty a navodit nové vztahy mezi člověkem a objektem. Umění zde není pojímáno jako cíl, ale jako prostředek k obnovení dialogu s druhými i se sebou samým. Bude kladen důraz na kvalitativní rozdíl mezi významem slova zážitek a prožitek. Z důvodu rozsáhlosti tématu, se lekce soustředí na vizualitu; na její závažnost a její proměny; na nebezpečí vizuálního smogu i na příležitost vidět znova a jinak.

Seminář bude zahájen úvodním blokem, v němž dojde k vzájemnému představení se účastníků kurzu a zjištění očekávání, se kterým do něj vstupují, seznámení s obsahem celého cyklu, pravidel seminářů a diskusí, a s požadavky na přípravu vlastních projektů.

Teze obsahu semináře:

Výuka bude koncipována tak, aby umožnila účastníkům se v nejvyšší míře zapojit a vést dialog. Po **teoretické explikaci** základní terminologie; historie; smyslu animace kultury – kulturního dědictví budou následovat **praktické vizuální ukázky** některých projektů, které budou sloužit jako případové studie pro analýzu pozitivních a negativních stránek projektu. Tyto příklady budou zároveň sloužit pro frekventanty kurzu jako inspirace a motivace. V této diskurzivní části se lekce bude opírat o další sociální a humanitní vědy – sociologii kultury; vizuální sociologii (sociologie města, vesnice, architektury, krajiny atd.); psychologii a sociální psychologii (psychologii prožívání, psychologii turismu atd.); kulturní antropologii, a také nebudou opomenuty některé otázky současné estetiky v kontextu s filozofií.

Druhou fází kurzu bude **samostatná kreativní práce** (ve dvojicích, v týmech) na vytvoření struktury animačního projektu s ohledem na předem definované parametry:

- cílovou skupinu;
- širší a užší prostředí místa (městská čtvrť, periferie, centrum, okolní krajina, architektonické objekty, veřejné instituce, site specific atd.);
- kulturní potřeby obyvatel, zároveň s ohledem na koncepční prosazování projektů kulturní politiky místní samosprávy a neziskových organizací.

V závěrečné části kurzu budou **veřejně prezentovány vlastní návrhy** animačních projektů se zaměřením na kulturně historické dědictví a jeho využití v kulturním turismu s vlastním komentářem a diskuzí všech frekventantů.

2. Pozice a role interpreta a animátora v procesu zprostředkování kulturně historického dědictví a umění

Lektor: Mgr. Marek Pokorný

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 30. - 31. 1. 2014

Čas: čt, pá 9,00 – 17,00 hodin

O lektorovi:

Mgr. Marek Pokorný (1963)

Kurátor, publicista, manažer. Zakladatel a editor časopisu *Detail – listy pro vizuální kulturu* (1995 – 2000), hlavní kurátor Domu pánů z Kunštátu Domu umění města Brna (2003 – 2004), ředitel Moravské galerie v Brně (2004 – 2012). Byl kurátorem celé řady výstav a mj. i česko-slovenského pavilonu na Benátském bienále 2006 a 2013. Autor mnoha textů o současném umění a výstav současného českého i světového umění. Publikoval množství článků a odborných statí v časopisech (*Detail*, *Estetika*, *Architekt*, *Zlatý řez*, *Ateliér*, *Střední Evropa*, *Literární noviny*, *Souvislosti*, *Labyrint*, *Umělec*, *Metek* aj.), spolupracoval kulturním magazínu České televize Salón. V posledních letech se zabývá především politickými a sociálními předpoklady fungování muzea jako specifické paměťové instituce. Vystudoval Filosofickou fakultu UK.

Anotace semináře:

Interpretace je nikdy nekončící proces porozumění světu, druhým, respektive umění. Na jeho začátku stojí jistá představa o smyslu věcí a jeho dočasný závěr se stává východiskem další práce na hlubším pochopení téhož. Seminář se bude věnovat především institucionálním, historickým, lokálním a sociálním podmínkám, které významně určují a ovlivňují pozici interpretující subjekt/ animátora v procesu interpretace oblasti umění a kulturně historického dědictví. Základním předpokladem úspěšné interpretace a animace je schopnost subjektu reflektovat výchozí situaci a prostřednictvím sebereflexe zvolit adekvátní nástroje přispívající porozumění a aktivnímu zprostředkování či osvojení kulturně historického dědictví a umění. Z tohoto pohledu je animace a interpretace akt performativní. Dvoudenní seminář poskytne účastníkům kombinaci seznámení se základy teorie problémů interpretace a animace v oblasti umění a kulturně historického dědictví; případových studií a praktického, týmového tréninku dovedností zaměřeného na volbu adekvátního přístupu v konkrétních situacích.

Teze obsahu semináře:

- Vymezení základních pojmu (interpretace, umění, kulturně historické dědictví) a jejich teoretické rozpracování (hermeneutika, strukturalismus, komunikativní teorie jednání, dějiny a teorie umění a památkové péče, muzeologie, sociologie umění, institucionální kritika);
- Instituce jako rámec interpretace a animace (muzea, galerie, vzdělávací systém, sociální aspekty interpretace a animace);
- Subjekt interpreta a animátora v procesu interpretace a zprostředkování umění a kulturního dědictví;
- Modelové příklady interpretace a animace (uvnitř instituce, mimo formální institucionální rámec, motivace);
- Případové studie a týmová práce na alternativních řešeních;
- Trénink dovedností na základě zadání (historický, institucionální kontext, volba cíle, volba nástrojů interpretace a animace, společenská očekávání, publikum) a konkrétních potřeb účastníků.

3. Porozumět umění a kulturně-historickému dědictví: teorie a možnosti jejich přenosu do praxe kulturních institucí historického dědictví a umění

Lektor: Doc. PhDr. Ladislav Kesner, Ph.D.

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 27. - 28. 2. 2014

Čas: čt, pá 9,00 – 17,00 hodin

O lektorovi:

Doc. PhDr. Ladislav Kesner, Ph.D. (1961)

Působí na Semináři dějin umění Masarykovy university v Brně. V letech 1986-99 pracoval v Národní galerii v Praze jako kurátor, ředitel sbírky Asjiského umění a náměstek generálního ředitele. Přednášel na Univerzitě Karlově v Praze, University of Chicago a nyní jako Rudolf Arnheim Professor na Humboldt Universität v Berlíně. Byl výzkumným pracovníkem a hostujícím badatelem na University of California v Berkeley (1989-90), v Smithsonian Institution ve Washingtonu (1993-94), Getty Research Institute for the History of Art and Humanities v Los Angeles (2002), Internationale Forschungszentrum Kunstwissenschaften ve Vídni (2006) a Wissenschaftskolleg v Berlíně (2007-08). Je autorem a editorem 15 knih a katalogů, mj. dvou původních českých knih o muzeu a vystavování umění: *Muzeum umění v digitální době. Vnímání obrazů a prožitek umění v soudobé společnosti* (2000) a *Marketing a management muzeí a památek* (2005). Jako autor a kurátor připravil řadu výstavních projektů, mj. velkou mezinárodní výstavu *Images of Mind* in Deutsche Hygiene Museum v Drážďanech a Moravské galerii v Brně.

Anotace semináře:

Praktická činnost institucí na poli prezentace a zprostředkování kulturněhistorického dědictví a umění by měla vycházet z nejnovějších poznatků o procesech vnímání a porozumění kulturním symbolickým objektům, opřeným mj. o zjištění empirických studií publika kulturních organizací. Seminář představí multidisciplinární pohled na problematiku vnímání a prožitku návštěvníka – diváka muzea, galerie a památkového objektu. Přednášková část přiblíží současné modely vnímání a pojmu prožitku návštěvníka jako konečný výstup činnosti kulturní organizace. Pozornost bude věnována psychologickým, sociologickým a uměleckohistorickým aspektům porozumění uměleckému dílu/materiálnímu objektu a aktivní konstrukce prožitku v divákově mysli. Další část se zaměří na možnosti praktické aplikace těchto poznatků do procesu přípravy expozic, výstav, multimediálních edukačních programů a doprovodných programů a dalších výstupů kulturní organizace. Dvoudenní seminář poskytne účastníkům kombinaci přednášky, zaměřené na uvedené otázky, rozbor příkladů dobré praxe a projektů z domácího i zahraničního prostředí a dialog s účastníky věnovaný diskusi jejich vlastních projektů.

Teze obsahu semináře:

- Role teorie v praxi prezentace a zprostředkování kulturněhistorického dědictví, limity a úskalí ryze empirického přístupu;
- Vnímání v prostředí muzea a galerie a jeho bio-psycho-sociální podmíněnost – teoretické poznatky a modely;
- Empirické studie chování návštěvníků a jejich role v procesu tvorby kulturního produktu;
- Kulturní kompetence návštěvníka-diváka;
- Prožitek návštěvníka jako finální produkt činnosti kulturní organizace; celkový prožitek muzea (instituce) vs. prožitek uměleckého díla (objektu)
- Transformace teorie do praxe: jak promítout poznatky o konstrukci prožitku do tvorby expozic, výstav a dalších produktů;
- Prezentace a diskuse několika případových studií z prostředí domácích i zahraničních kulturních institucí, společná analýza vybraných příkladů;
- Diskuse vlastních projektů a programů účastníků.

4. Animace – hledání smyslu. Možnosti animace památek.

Lektor: Ing. Vojtěch Kouba, Ph.D.

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 17. - 18. 4. 2014

Čas: čt, pá 9,00 – 17,00 hodin

O lektorovi:

Ing. Vojtěch Kouba, Ph.D. (1983)

Je odborným asistentem na katedře Arts managementu FPH VŠE. Věnuje se otázkám ekonomizace kultury a animace památek, především tématu současného a budoucího využití církevních památek v České republice. Je členem občanského sdružení *Domaslav*, které pečeje o venkovský kostel na Tachovsku. Zajímá se o tradiční kulturu, publikuje texty o folklóru, je vedoucím folklórního souboru *Lidová muzika z Chrástu*. Studoval na Vysoké škole ekonomické v Praze (obor regionální rozvoj) a na FF UK (obor kulturologie).

Anotace semináře:

Cílem lekce bude pokus o zasazení faktů a poznatků o animaci do širšího rámce, především prostřednictvím nového hledání významu slov používaných v diskusi. Zastřešující systemizace má mít podobu individuálního slovníku, s cílem nalézt základní pojmy umožňující vzájemné porozumění.

První část lekce se bude věnovat sociologickému zakotvení animace jako součásti procesu přeměny tradiční společnosti k modernitě. To otevírá prostor k diskusi o možnostech animace jako nástroje kulturní politiky. Animaci je také možné vnímat jako součást zásadního proudu v dějinách českého politického a filosofického myšlení. S tím souvisí hlubší duchovní zakotvení animace, včetně používání tohoto termínu v církevním prostředí. Témata propojuje důraz na osobu animátora, jehož možnosti a limity bude lekce sledovat především z ekonomického hlediska.

Druhá část lekce se zaměří na specifickou oblast, jíž je animace památek. Cílem zde není popis možných atrakcí, kterými lze oživovat historické stavby, ale spíše hledání adekvátní role památek ve společnosti. V diskusi by měli samotní účastníci nalézt svůj pohled na památkové dědictví a srovnat jej s pohledem modelových aktérů (kterými jsou nejen památkáři a zástupci veřejné správy, ale především vlastníci a návštěvníci památek). Z toho vyplývá typologie památek a hledání možných animačních modelů pro jednotlivé typy objektů. Specifickým případem je animace sakrálních staveb, která se stává problémem nejen u nás, ale ve většině Evropy. Praktické příklady z Plzně a Plzeňska se budou přímo vázat k hlavním tématům projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury.

Teze obsahu semináře:

a) Animace – hledání smyslu:

- Přehled a hledání možných definic animace (pohled na animaci jako rozpohybování x animace jako vdechnutí duše);
- Animace jako součást společenské změny (střet mezi tradicí a modernitou. Nová role tradic v moderní společnosti. Folklór a folklorismus – jak animovat tradiční kulturu? Využití/zneužití tradiční kultury v historii a dnes);
- Animace jako součást kulturní politiky (Je animace levicový koncept a způsob sociálního inženýrství? Je možné změnit společnost a z jakého pověření? Jak trvalé jsou výsledky animace a lze je vůbec popsat bez kouzla „ceteris paribus“?);
- Animace jako součást českého společenskovořdního myšlení (pohledem Tomáše Garrigue Masaryka, Emanuela Rádla, Jana Patočky a Milana Machovce);
- Duchovní aspekty animace a animace v církvi (Limity tzv. animace mládeže. Nový zákon jako animační koncept a Ježíš jako animátor?);
- Ekonomické aspekty animace (Animace a teorie užitku. Role animátora a jeho ocenění. Animace jako pozitivní externalita. Jak se stát animátorem a jak jím přestat být?);

b) Animace památek:

- Osobní definice památky;
- Památka jako monumentální dílo a památka jako připomínka historie;
- Hodnoty památek a možnosti jejich vyčíslení;
- Mohou se stát současné stavby památkami ihned?
- Památková péče jako nástroj moderní společnosti, proměny vnímání památek v historii;
- Funkce památek a možnosti jejich typologie, hledání optimálních animačních modelů;
- Specifika sakrálních památek. Sakrální památky jako bolestné místo české společnosti;
- Zahraniční zkušenosti a možnosti využití sakrálních staveb. Animace sakrálních památek na Plzeňsku

5. Dramaturgie a prožitek v muzeích veřejné služby

Lektor:**Pavel Štingl****Rozsah:**

2 tréninkové dny

Termíny:

22. - 23. 5. 2014

Čas:

čt, pá 9,00 – 17,00 hodin

O lektorovi:

Pavel Štingl

Filmový dokumentarista, absolvent FAMU v roce 1985.

Po roce 1990 procestoval různé země bývalého socialistického bloku, kde realizoval snímky o probouzení nové historie po pádech totality (např. *Země bez hrobů*, *Válka v náhorním Karabachu*, *Slzy vítězství Albánie*). Natočil desítky snímků s historickou tématikou, kde se věnuje velkým příběhům XX. století (např. *Zaniklý svět Karla Pecky*, *O zlém snu*, *Druhý život Lidic*, *Ghetto jménem Baluty*). Samostatnou řadou jsou také snímky o výtvarném umění (*Malování potmě*, *Popis jednoho zápasu*, *Cesta k cestě*).

V posledních dvou desetiletích se věnuje multimediálním expozicím. Je autorem námětu a programové části nové expozice muzea Památníku Lidice *A nevinní byli vinni*, otevřené v roce 2006, kterou v roce 2012 doplnil jeden z plánovaných edukativních programů.

Roku 1998 vytvořil cyklus multivizí pro výstavu *Republika* v historické budově Národního muzea. Ve stejném roce spolupracuje filmově na výstavě *Z archivů Pražského Hradu*, realizované v Konírně a na výstavě *Exil do Čech* pro Clam-Gallasův palác v Praze. Roku 2012 založil neziskovou společnost Památník šoa Praha pro realizaci centra vzpomínek na židovské transporty z Prahy, které má vzniknout v nádraží Bubny.

Anotace semináře:

Prosté cestování rodinného charakteru nenechá nikoho na pochybách, že muzejnictví v Čechách mentálně zaspalo v předminulém století. Do většiny domácích muzeí se chodí hlavně, když prší a jejich expozice málokdy překvapí. Aniž by se novodobé expozice v zahraničí podbízely lacinými atrakcemi, vytvářejí kulturní segment, který přirozeně navštěvují rodiny, zájemci o průběžnou kulturní nabídku a nejen povinné školní výlety. Muzejnictví směřuje k dialogu, který bych si dovolil nazvat veřejnou službou. Dialog ovšem musí mít svůj jazyk a vyvážený prostor pro obě strany.

Vědecká činnost, kterou mnohá naše muzea vytvářejí, má nepochybně svůj kulturní význam. Nicméně zavedená praxe, že správce sbírek je sám autorem i kurátorem expozice má své zjevné komunikační nedostatky. Klíčem k nabídce dialogu je pojem a role dramaturgie. Tento výlučný akademický předmět se chová na muzeální scéně docela stejně jako v dokumentu televizním či filmovém vyprávění. Dramaturgie definuje postupné kroky v literární přípravě i realizaci. Zjednodušeně je možno si jej představit jako postupný experiment tvůrce s pokusným divákem, který umí vidět výsledné dílo už v jeho písemné předloze a dokáže na něj s tvůrčím posunem reagovat.

Mentální bariéra multioborového dialogu je obehnána hradbou odborné správnosti, která se často velice účinně – s inkviziční demagogií, brání všemu „nevědeckému“ v obsahu i formě. Co je měřítkem a hodnotícím kritériem přístupu hodnotného od nabídky pokleslé? Nejspíše záhadný princip veřejnoprávnosti, se kterým se naše scéna potýká od pádu totality. O významu tohoto sousloví se dá diskutovat i více než dva dny. Zvláště pak, když k němu přidáme pár zkušeností ze současné byrokratické praxe financování projektů nových expozic, které účinně brání hodnotné přípravě projektů a jejich vývoji v předrealizační fázi.

Teze obsahu semináře:

- Kde se žánry potkávají... různosti forem a vyjadřovacích prostředků moderních expozic jsou předobrazem složení hlavního autorského týmu projektu k nové expozici i její realizace. Významné jsou také vztahy a hierarchie profesí, které se mohou měnit případ od případu. Rozdílnost diktuje zadání, nikoli bezradné hledání tvaru až v průběhu realizace;
- Stejně významné jako zdravá diverzita autorského dialogu je dodržení postupných fází přípravy a vzniku díla;
- Polemika o podílu osobitého autorství na vzniku nové expozice není dána pouze volbou osobnosti, ale také předpokládaným výstupem – jsme opět u zadání a výkladu chápání veřejné služby;
- Veřejná prezentace není vždy totéž co PR. Může být také dialogem či kultivací veřejného vkusu a řeči;
- Vzdělávací program je také multioborovým zadáním, na kterém se podílí vedle metodika pedagogiky také výtvarník, architekt, kurátor i filmař;
- Modelový bodový scénář vývoje projektu paměťové expozice;
- Praktický trénink aplikace filmových archivních materiálů pro multimediální expozici;
- Rozdíl mezi službou námětu s pomocí multimédií a samotným naplněním významu filmově vyprávěného scénáře v prostoru;
- Současné choroby v aplikaci multimediálních výstupů v muzeích i galeriích;
- Kulturní politika České republiky jako zdroj dlouhodobé stagnace mezioborových vazeb.

Modul č. 9:

Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění

Učení, hra a interakce v institucích kulturního dědictví; role interpretace a plánování zážitků návštěvníků

Samostatný modul, doplnkový modul k modulu č. 8 nebo zastřešující modul k modulu č. 7

Cílová skupina:

zájemci o problematiku z řad zainteresované veřejnosti Plzně, Plzeňského kraje a ČR; pracovníci paměťových a kulturních institucí, památkové péče, odborníci, pracovníci neziskových organizací v dané oblasti, vyučující či studenti společenských a uměnovědních oborů. Modul předpokládá určitou vzdělanost v tématu a praxi.

Garantka:

PhDr. Alexandra Brabcová (manažerka participace, společnost Plzeň 2015)

Lektoři a hosté:

- **Doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.**, Fakulta humanitních studií UK, FPE ZČU Plzeň
- **PaedDr. Markéta Pastorová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha

Rozsah:

10 tréninkových dní

Termíny:

6. - 7. 12. 2013, 24. - 25. 1., 21. - 22. 2., 21. - 22. 3., 25. - 26. 4. 2014

Čas:

pá, so 9,00 – 17,00 hodin

Místo konání:

sídlo společnosti Plzeň 2015, Pražská 19, Plzeň

Výstup:

rozpracovaný animační projekt

O garantce a lektorce:

PhDr. Alexandra Brabcová (1956)

Autorka a garantka tohoto modulu se pohybuje více než třicet let v prostředí paměťových institucí. Vystudovala obor knihovnictví na FF UK a pět let po absolvování fakulty pracovala v knihovně Národní galerie v Praze, kde strávila celkem 14 let jako vedoucí oddělení knihovny, archívu, dokumentace a lektorského oddělení a poté náměstkyně ředitelky. Navštívila muzea, galerie umění a objekty památkové péče ve dvaceti osmi zemích světa a v roce 1992 absolvovala Fulbrightovo stipendium v National Museum of American Art ve Washingtonu. V letech 1996 – 2012 vedla osm autorských projektů cyklů celoživotního vzdělávání (v rozsahu 1 rok - 5 let) v Čechách a na Slovensku, zejména projekt Brána muzea otevřená v Nadaci Open Society Fund Praha, jehož výstupem je stejnojmenná publikace, či edukační část celoslovenského projektu Muzeá tretej generace. V rámci těchto projektů osobně vedla (či měla supervizi) několik stovek vzdělávacích projektů paměťových institucí. Vzděláním není teoretičkou žádné společenskovědní disciplíny ani učitelkou. Koncepce tohoto modulu (jakož i celého projektu ARTS MANAGEMENTU) je výsledkem toho, v co věří a nač přišla díky zvědavosti, otevřenosti a ochotě se celý život učit, zkoušet, vytvářet a předávat.

Anotace modulu:

Záměrem obou modulů: 5 lekcí z animace kultury a umění (modul č. 8) a Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění (modul č. 9) je přispět k vedení mezioborového dialogu k odborným, etickým i duchovním otázkám interpretace, zprostředkování a animace umění, jakož i kulturně historického dědictví a kultury. Oba moduly spolu souvisí. Zatímco modul č. 8 poskytuje teoretický a metodologický základ pro diskuzi, opírající se o současný stupeň poznání, modul č. 9 poskytuje jednu z možností, jak tyto poznatky prakticky aplikovat. Zájemci o tuto problematiku jej mohou rovněž kombinovat s modulem č. 7 Pátrání po místě.

V rámci projektu Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015 vzniká celá řada aktivit, které budou usilovat o to oživit instituce kulturního dědictví animačními projekty. Je to vhodná příležitost k setkání a k dialogu aktérů na tomto poli, a to nejen z Plzně a Plzeňského kraje, ale i z celé České republiky. Smyslem projektu EHMK je nejenom přijímat, ale rovněž vytvářet a vysílat kulturní

impulsy. I s tímto cílem byl modul Výchova ke vztahu k umění a kulturnímu dědictví koncipován.

V souvislosti se vzdělávacími a animačními projekty paměťových institucí se zřídkakdy hovoří o jejich skutečném podloží, ze kterého mohou, a také by měly vytvárat. Poválečná demokratizace veřejného prostoru a společnosti přispěla mj. k tomu, že nebývale velké množství lidí má přístup ke vzdělání a kulturním statkům. Tato situace postavila kulturní instituce do role poskytovatelů veřejné služby. Sbírky se staly jedním ze zdrojů muzeí, těžištěm se staly přístupnost informací pro nejširší okruh návštěvníků a prostředí muzea jako místa pro setkávání. Knihovny nabily mnohé nové funkce v šíření informační gramotnosti a udržování gramotnosti čtenářské a staly se jedním z uzlových míst komunitního života.

Paměťové instituce začaly být chápány jako instituce, které mohou měnit to, co lidé vědí, co si myslí a co cítí. Mají vliv na postoje, které lidé přijímají nebo zastávají a působí na hodnoty, které vytvářejí. Jak řekl Harold Skramstad, bývalý emeritní ředitel jednoho z nejvýznamnějších světových muzeí Smithsonian Institution ve Washingtonu, na oslavách 150. výročí jeho založení v roce 1996: *Bez toho, aby právě toto muzea dělala, jak by mohla hrát roli, která se dotýká skutečných problémů konkrétních lidských životů? Pokud muzea nebudou integrovat tento úkol do veškerého svého konání a působení ve společnosti – z jakého důvodu by měla žádat o veřejnou podporu?* Sbírkové instituce 21. století se zcela zásadně transformují do poskytovatelů veřejné služby, jejímž cílem je primárně přispívat ke zvyšování kvality individuálního lidského života, k veřejnému blahu společnosti a k jejímu udržitelnému rozvoji, založenému na kultuře a přírodě. Jednou z jejich zásadních funkcí je pěstování vztahu se školou a místní komunitou.

Cílem modulu je, za využití současných poznatků, naučit frekventanty zpracovat a realizovat projekty animace kulturního dědictví a umění, bez ohledu na to, zda v nich převažuje vzdělávací či komunitní charakter. Součástí kurzů bude pomoc při integraci získaných znalostí a zkušeností tak, aby byli jeho účastníci samostatně schopni zpracovat složitější dlouhodobé (ale i jednorázové) projekty v systémové spolupráci se školou či místní komunitou, odbornými institucemi a zainteresovanými jednotlivci. Modul je navržen tak, aby byl kompatibilní s modulem č. 8 5 lekcí z animace kultury a umění, který mu poskytuje teoretický základ a s modulem č. 10 Minimum z kulturního turismu, který se zabývá tvorbou produktů, specificky orientovaných na kulturní turismus.

Modul bude zahrnovat závěrečnou prezentaci prací účastníků s cílem informovat ostatní o svých úspěších a zároveň mezi nimi vytvářet budoucí vazby a kontakty s výhledem na další spolupráci.

Formát studia

1. **Teoretické zázemí Výchovy ke vztahu ke kulturnímu dědictví:** relevantní pedagogické a psychologické teorie; jednotlivé disciplíny; projektový management, prezentační techniky apod.)
2. **Tvořivé dílny** (práce v týmech na zadání, umožňující hlubší profilaci projektů a pochopení teorie)
3. **Rozbory příkladů dobré praxe a materiálů účastníků**
4. **Příprava vlastního projektu,** studium minimálně 1-2 publikací dle vlastního výběru ze seznamu doporučené četby ke studiu

Trénink bude realizovaný interaktivní formou, vytvoří i prostor pro výměnu zkušeností účastníků, případně pro diskuzi o společných projektech a postupech do budoucna.

1. seminář

KULTURA

Lektorka: PhDr. Alexandra Brabcová

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 6. - 7. 12. 2013

Čas: pá, so 9,00 – 17,00 hodin

Anotace semináře:

Úvodní blok

Vzájemné představení se účastníků kurzu a zjištění očekávání, se kterým do něj vstupují, Seznámení s obsahem celého cyklu, pravidel seminářů a diskusí, a s požadavky na přípravu vlastních projektů. Vymezení základních pojmu, spojených s výchovou ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění, a jak se jimi budeme v tomto modulu zabývat.

Interpretace jako prostředek světovorby nebo nástroj porozumění světu?

Smysl umění a kulturně historického dědictví není zřejmý každému a mělo by být povinností institucí kulturního dědictví poskytovat správné, dostupné a stimulující informace pro veřejnost. Interpretace je tudíž v centru poslání paměťových institucí. Podporuje vytváření povědomí o hodnotách umění a kulturně historického dědictví a schopnost je ocenit, napomáhá porozumění složitějších kontextů u širokého publiku. Současné pojetí interpretace jako hlavního komunikačního nástroje paměťových institucí je založeno na tom, že umělecká díla lze číst různými způsoby a interpretace by měla přispět k tomu, aby si návštěvníci byli vědomi subjektivity jakéhokoliv interpretativního textu.

Jsou instituce kulturního dědictví skutečně veřejně přístupné? Jaké jsou motivace lidí pro jejich návštěvy (včetně muzeí umění)? Mohou být tyto motivace konfliktní? Kdo je kurátorem interpretace? Jaké jsou základní nástroje a předpoklady interpretace? Kde se interpretace odehrává a čeho se týká? Lze zážitek návštěvníka plánovat?

V rámci semináře si ukážeme, že interpretace a vzdělávání nejsou izolovanými disciplinami, ale jsou součástí většího celku. Vycházíme z toho, že různé skupiny publika reagují různým způsobem, a interpretace by měla odrážet skutečnost, že instituce si je vědoma rozdílů ve schopnostech a zájmec svého publika, což podporuje její závazek sloužit všem. Zaměříme se rovněž na to, že účelem interpretace je poskytnout mnohočetný klíč k porozumění umění a kulturnímu dědictví prostřednictvím celé škály médií a seznámíme se s některými z nich.

Teze obsahu semináře:

Interpretace je komunikačním procesem, který vytváří pevné intelektuální a emocionální vazby mezi zájmy publika a významy, které v sobě obsahuje umělecký předmět.

Principy:

- Každá interpretace, která se nějak nevztahuje k tomu, co je vystaveno či popsáno, je sterilní;
- Informace jako taková není interpretace, interpretace vychází z informace, ale jedná se o dvě zcela jiné věci, ačkoliv každá interpretace obsahuje informace;
- Interpretace je uměním, které v sobě obsahuje mnohé další; každé umění je do určité míry naučitelné (můžeme se tedy naučit interpretovat);
- Hlavním účelem interpretace není instrukce, ale provokace;
- Interpretace by měla spíše prezentovat celek, než jeho jednotlivosti;
- Interpretace pro děti do 12 let by měla být vytvořena jiným způsobem, přístupem (dítě x dospělý).

Národní asociace pro interpretaci, USA

2. seminář

Tvořivost jako cesta k hlubšímu pochopení umění a kulturního dědictví. Metody rozvíjení tvořivosti v jejím sémantickém a strukturní pojetí.

Lektor: Doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 24. - 25. 1. 2014

Čas: pá, so 9,00 – 17,00 hodin

O lektorovi:

Doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D. (1949)

Od založení Fakulty humanitních studií UK dosud učí na jejím kreativním modulu, který založil. Externě působí na VŠUP Praha (od r. 2003), učil na FAMU experimentální videotvorbu (1995 -2001) a na FAVU Brno (1997 – 1999) v ateliéru multimédií, vede fakultní výzkumní tým *Kreativita v pedagogické činnosti* na FPE ZČU Plzeň, kde také externě učí. Je aktivním výtvarníkem, spoluzakladajícím členem obooru video v Čechách.

Celoživotně se zajímá o poznávací a komunikační funkce výtvarného umění, obrazové tvorby, zejména v nových médiích a o rozvoj tvořivosti obecně (*předmět Tvořivost jako sebeproměna* na FHS UK). Je autorem dvou monografií *Tvorba vizuálního zobrazení* (Karolinum 2000) a *Vývoj obraznosti od objektu k interaktivitě* (Karolinum 2009). Vede občanské sdružení Eduart (www.eduart.cz), které v projektu podpořeném MŠMT a ESF zpracovalo metodiku pro rozvoj tvořivosti ve škole.

Anotace semináře:

V našich snahách o prosazení výuky tvořivého přístupu k životu a o prosazení tvořivého přístupu k vyučování záleží proto principiálně na tom, jak otevřené a jak tvořivosti přístupné je prostředí školy. Tvořivá osobnost jako naplněný cíl výchovy k tvořivosti je si vědoma svého směřování i svých možností, své dosavadní činy a jejich výsledky dokáže chápout jako východiska a dokáže je aktualizovat a operativně uplatňovat ve své životní praxi. Z povahy tohoto osvobojujícího přístupu sama k sobě má proto přirozené předpoklady sympatizovat s tvořivostí ostatních, schopnost ocenit a podpořit jejich úsilí. Takto je tvořivost i základem jinak postavených sociálních vztahů, které nestojí na vynucování rádu, ale na dobrovolné kázni a vzájemné dohodě, na vzájemném respektu.

Jaroslav Vančát: Výchova k tvořivosti ve Školním vzdělávacím programu. V.8. Celistvost tvůrčího procesu

Seminář má účastníka dovést k jinému než historickému a racionálnímu přístupu ke kulturnímu dědictví, umožnit mu jeho osobní, estetický prožitek, který posiluje aktivní zájem o kulturní vrstvu existence. Rozvíjení metod podpory osobní tvořivosti na základě sémantického a strukturního přístupu poskytuje nové nástroje, které spojují tuto sociální stránku zájmu o kulturu s rozvíjením vlastní osobnosti.

Vysvětlení principů rozvoje tvořivosti je často redukováno na uvedení metod, cvičení a návodů k vyvolání tvořivosti, které je v tomto pojetí velmi těžké uplatnit. Sémantické a strukturní pojetí dovoluje v aplikaci tvořivosti zapojit vlastní osobnost s komplexní sebereflexí.

Přednášková část srozumitelně vysvětlí, jak je tvořivost jako funkce strukturována sociálně, osobnostně a biologicky, jak různé osobní předpoklady v této strukturních hladinách nejsou omezeními, ale východisky k jejímu rozvoji. Výklad je založen na analýze výtvarného umění a

architektury, proti pouze historizujícímu pojetí na zejména umění moderny a postmoderny (jejímž východiskům bude poté posluchač rozumět a dokáže je aktivně uplatnit).

Workshop umožní účastníkům pochopit, jak jsou jednotlivé vrstvy strukturovány, jak se vzájemně ovlivňují a z jakých zdrojů může každou z nich každý samostatně rozvíjet. Posluchači si v praktických cvičeních prohloubí smyslovou citlivost, naučí se principům metaforického myšlení a jeho využití pro tvořivou praxi a seznámí se s předpoklady, které je nutné k rozvoji tvořivosti uplatnit.

Teze obsahu semináře:

- Estetická funkce jako základní vstupní brána pro přijetí kultury;
- Strukturní diference mezi osobním přístupem k umění a kultuře a její sociální funkcí;
- Metody prostoupení do této sociální vrstvy z vrstvy osobní – tvořivost jako základní metoda tohoto prostoupení;
- Nekomplexnost dosavadních přístupů tvořivosti versus sémantický přístup;
- Strukturalita rozvoje tvořivosti v sociální, psychosomatické a biologické hladině osobnosti;
- Tvořivost jako sebeproměna;
- Sociální podmínky rozvoje tvořivosti;
- Metaforické myšlení jako základ rozvoje tvořivosti;
- Obraznost a její přetváření;
- Být či nebýt umělcem - přechod mezi sebetvorbou a tvorbou umění.

3. seminář

Výchova urozeného divocha

Lektorka: PhDr. Alexandra Brabcová

Host: PaedDr. Markéta Pastorová

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 21. - 22. 2. 2014

Čas: pá, so 9,00 – 17,00 hodin

Host:

PaedDr. Markéta Pastorová (1960)

Vystudovala Pedagogickou fakultu UK v Praze. V letech 1987 až 1996 pracovala v institucích pro další vzdělávání pedagogů. Od roku 1996 působila jako odborný pracovník a posléze jako vedoucí oddělení koncepce všeobecného vzdělávání ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Praze (od 1. 1. 2012 Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků). Dlouhodobě se zabývá tvorbou kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání. V současné době je garantem vzdělávací oblasti Umění a kultura ve všeobecném vzdělávání, koordinuje rovněž systémové úkoly z různorodých oblastí vzdělávání a je autorkou metodických materiálů a odborných statí. Během své profesní dráhy působila jako pedagog na základních školách, dlouhodobě se věnovala vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupracovala na inovativních projektech. Od roku 2005 externě vyučuje Didaktiku v rámci pedagogického modulu na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Je členkou odborných rad a komisí.

Anotace semináře:

Výchova uměním je jednou z nejnáročnějších a nejkrásnějších vzdělávacích disciplín. Podle britské definice uvedené v národním vzdělávacím plánu **je výchova uměním**, případně výchova prostřednictvím umění (*learning through art*), **rozvíjením vizuální gramotnosti, vědomostí a porozumění umění, uměleckému řemeslu a designu včetně dějin umění našeho uměleckého dědictví a řady jiných uměleckých tradic spolu s rozvíjením schopnosti vytvářet praktické vazby mezi těmito aspektůmi a žákovou vlastní prací**. Vizuální gramotnost je chápána jako rozvoj širší schopnosti "číst obrazy", podobně jako se učíme čtení a porozumění

textům. Nejedná se pouze o estetický a emocionální aspekt, ale také o poznání způsobů zobrazování. To je důležité zejména v dnešní, ponejvíce vizuální kultuře, která nás obklopuje na každém kroku.

Rovněž tzv. *Soulský program*: Cíle rozvoje umělecké výchovy, který je výsledkem Druhé světové konference UNESCO o umělecké výchově, odráží přesvědčení členů Mezinárodního poradního výboru (IAC) a odborníků účastnících se konference, že umělecká výchova hraje důležitou úlohu v konstruktivní transformaci vzdělávacích systémů, které usilují o plnění potřeb studentů v rychle se měnícím světě charakterizovaným obdivuhodným technologickým pokrokem na straně jedné a nepřekonatelnými sociálními a kulturními nespravedlnostmi na straně druhé.

Dá se uměním vychovávat? A k čemu? Vztah umění a kreativity. Kulturní sociální vyloučení aneb proč lidé nechodí do muzeí umění a proč často říkají „tomu já nerozumím“. Od kolika let baví děti umění? Je potřeba k ocenění krásy vzdělání? Je rozdíl mezi stavbou příběhu, jak jej staví Hollywood a příběhem, vyprávěným muzejním divadlem? Proč v Amsterdamu vzpomínají na jednoho radního. Vztah umění a kreativity.

V rámci semináře se zaměříme na to, jak napomoci aktivní komunikaci návštěvníka s výtvarným dílem, jak klást důraz na zážitek a jeho autentičnost, a proč učinit návštěvu muzea umění pravidelnou součástí života. Těžiště semináře bude spočívat v seznámení se současnými psychologickými a vzdělávacími teoriemi, z nichž vychází současné interpretativní a vzdělávací projekty výchovy ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění.

Součástí semináře jsou dílny k tvorbě projektu výchovy uměním, spojené s diskusemi.

Teze obsahu semináře:

- Hierarchie potřeb Abrahama Maslowa aneb proč nepotřebujeme Freuda;
- Je emoční inteligence lepší výbava k návštěvě výstavy výtvarného umění než vysoké IQ?
- Teorie rozmanitých inteligencí Howarda Gardnera a jak ji uvést do praxe;
- Můžeme ovládat své prožitky a ovlivňovat jejich kvalitu? Jak americký psycholog maďarského původu Mihaly Csikszentmihalyi ovlivnil muzejní svět;
- Proč není s Kenem Robinsonem otrava ani podesáté.;
- Celoživotní inspirace Louisem Kahnem;
- Využití jednotlivých druhů umění při interpretaci kulturního dědictví nebo samotného umění.

4. seminář

Jeviště předmětů a dávných příběhů

Lektorka:

PhDr. Alexandra Brabcová

Rozsah:

2 tréninkové dny

Termíny:

21. - 22. 3. 2014

Čas:

pá, so 9,00 – 17,00 hodin

Anotace semináře:

Muzea jsou vynálezem člověka, nejsou nevyhnutelná, věčná, ideální a nejsou posvátná. Existují díky věcem, které do nich ukládáme a mění se s tím, jak se každá generace rozhoduje o tom, jak se na tyto věci dívat a jak je užívat.

Ředitelka Cleveland Museum of Art, Adele Zilver

Muzeum jako prostor je doposud převážně místem paměti a setkávání. Počátky vlastní sběratelské praxe vytvořily evropská muzea jako sbírky, impresivní svou velikostí a záběrem, které přispěly k vzniku evropské fascinace minulostí, historií a pamětí. Fenomén paměti začal být zajímavý, protože představoval určité zakotvení a bezpečí prezentací hmotných důkazů o minulosti, ustavoval muzeum do kontinuity důvěryhodného růstu a referenčního bodu pro budoucnost.

Pod tlakem konkurenčního průmyslu masové zábavy si muzea začala uvědomovat také potenciál, který spočívá v nabídce vlastních muzejních prostorů. Začala nabízet prostředí, v němž muzeum slouží jako médium informací a potěšení, s důrazem na přístupy, které jsou přitažlivé pro návštěvníky a poskytují jim zážitky, v nichž může jednotlivec hrát aktivní roli, které se sestávají ze zábavy, zážitku a vzdělání. V současném pohledu však muzeum již není pouze fyzické místo, ale stává se spíše jakýmsi metaforickým prostorem, v němž lidská společnost může svobodně objevovat svou historii a spojovat se s ní jako součástí každodenního života. Muzeum se posouvá z éry věcí do éry interakcí a procesů a dochází v něm k vytvoření mnohem více otevřeného a svobodného prostoru, v němž různé skupiny publika pomáhají konstruovat novou podobu muzea. Alternativní pohled na muzeum umožňuje lidem konstruovat významy založené na muzejních prezentacích, které se vztahují k jejich vlastním životům.

V rámci semináře si ukážeme, jak mohou paměťové instituce umožnit, aby si lidé vytvářeli svůj osobní svět v labyrintu možných vazeb a ve vztahu k ostatním. Zejména pro muzea, založená na komunitním diskurzu to představuje nemalý úkol, který jde daleko za hranice jejich dosavadního poslání a každodenní praxe. Účastníci se seznámí s tím, jak se vyrovnávat s dualitou subjektivního/objektivního myšlení; jak umožnit dialog mezi lidmi a lidí s objekty; vybalancovat osobní a veřejné poznání. Chápání společné minulosti je v tomto smyslu založeno rovnocennou měrou na objektivním poznání, stejně jako na lidských vztazích. Seznámíme se s tím, jak historický pohled na skutečnost, poskytnutý muzeem, může dát návštěvníkům možnost do ní vřadit svůj osobní příběh, zážitek nebo místo, kde žijí.

Součástí semináře jsou dílny k tvorbě projektu oživené historie a objektového učení, spojené s diskusemi.

Teze obsahu semináře:

- Informační gramotnost, rozvoj kontextového a kritického myšlení;
- Co očekávají učitelé historie od muzeí, co by mohla nebo měla očekávat muzea od učitelů historie?
- Disciplíny vhodné k využití pro dějepis a vlastivědu v praxi pro děti, dospělé i komunitu: orální historie, živá historie, občanská genealogie, učení o místě, regionalistka, práce s prameny;
- Míšeňský porcelán, ilustrovaná sbírka poezie nebo Rembrandt? Co se lze naučit prostřednictvím předmětů?
- Paměťové instituce jako místa pro učení dětí, dospělých, vhodná pro mezigenerační učení;
- Spolupráce jednotlivých kulturních institucí při tvorbě a realizaci projektů oživené historie a objektového učení pro školy;
- Disciplíny vhodné k využití pro objektové učení: učení z předmětů, příběhy předmětů, muzejní divadlo jako nástroj občanské výchovy

5. seminář

Průsečíky mezigeneračního a mezikulturního dialogu a vzájemné místní spolupráce

Lektorka:

PhDr. Alexandra Brabcová

Rozsah:

2 tréninkové dny

Termíny:

25. - 26. 4. 2014

Čas:

pá, so 9,00 – 17,00 hodin

Anotace semináře:

Potřebujeme důvod, ale také místo, kde se setkávat napříč věkovými kategoriemi a sociálním statutem. Paměťové instituce mají nejen informační, ale i společenskou roli a jejich úkolem je podílet se na vytváření společenství.

Vzdělání vždy bylo výsostným společenským cvičením. Plný vývoj osobnosti jednotlivce je nejen otázkou jeho vnitřního růstu, ale i výsledkem kultivace zájmu o druhé a schopnosti spolupráce. Pod pojmem komunitní učení rozumíme proces poznávání, získávání zkušeností a dovedností, pro něž není prvořadé znalostní učení, ale vytváření schopnosti učit se spolu s ostatními porozumět světu, který nás obklopuje, a být schopni se v něm tvořivě uplatnit.

Zpráva Mezinárodní komise UNESCO pro vzdělávání v 21. století, **Learning: The Treasure Within**, se tímto tématem zabývá natolik komplexně, že může poskytnout i určitá vodítka pro úvahy o aktualizované roli paměťových institucí ve společnosti, zejména o jejich postavení v systému vazeb mezi školou, rodinou a komunitou. Základní tezí zprávy je, že nadále není vyhovující ani dostatečné poskytnout dítěti v raném stadiu života sumu vědomostí, které ho pak povedou. Vzdělání by mělo člověka vybavit schopností využívat příležitostí k učení v průběhu celého života, rozšiřovat znalosti, dovednosti a postoje tak, aby byl schopen přizpůsobit se měnícímu, komplexnímu a vzájemně závislému světu. Koncept vzdělávání, který vychází z potřeb současného světa, vyjímá vzdělávání z výlučného monopolu školy.

Co znamená přístupnost? Jak moc přístupné jsou veřejné kulturní instituce? Proč bychom měli znát Virginii Satirovou? Kdy je komunitní projekt skutečně komunitní? Proč by měly paměťové instituce spolupracovat se školou na tvorbě hlubšího porozumění místu života a vytváření jeho lepší budoucnosti? Jaké nástroje jsou k tomu vhodné?

V rámci semináře si ukážeme principy komunitního učení, jimiž jsou naučit mladé lidi úctě k sobě i ostatním, vybavit je nejen základními znalostmi, ale i schopností myslit, celý život se učit, začlenit se do místního společenství a být si vědom svých předností, talentů a schopností. Seznámíme se s formami interaktivního zkušenostního učení, orientovaného na studenta a s možnostmi vzájemné spolupráce paměťových institucí při vytváření komunity.

Součástí semináře je dílna k prezentaci vlastního výstupního projektu z modulu.

Teze obsahu semináře:

- Emoční a sociální gramotnost. Kompetence k tomu být sám sebou a být s druhými lidmi;
- Paměťové a kulturní organizace jako místa mezigeneračního a mezikulturního dialogu;
- Sociální vyloučení a marginalizované skupiny nikoliv jako politický pojem; kdo je vlastně „většina“?
- Vynořující se role paměťových institucí a možnosti jejich spolupráce na kulturní a duchovní obnově míst a komunit;
- Role knihoven jako uzlových bodů pro komunitu;
- Role muzeí jako strážců příběhů;
- Role archívů jako strážců paměti;
- Role občanských sdružení jako kulturní domobrany;
- *Learning: The Treasure Within*: Učit se znát. Učit se konat. Učit se žít dohromady s druhými lidmi. Učit se být. Vzdělávání pro udržitelné 21. století, kompetence vhodné k občanství na planetě Zemi;
- Disciplíny vhodné k využití pro komunitní projekty: učit se být – osobnostní a sociální výchova, učení službou/aktivní učení v komunitě, akční plánování.

Modul č. 10:

MINIMUM Z KULTURNÍHO TURISMU

Samostatný modul nebo doplňkový modul k modulu č. 8

Cílová skupina: pracovníci příspěvkových i neziskových organizací v kultuře a souvisejících oblastech; podnikatelé či zaměstnanci v turismu

Garant: **PhDr. Alexandra Brabcová** (manažerka participace, společnost Plzeň 2015)

Obsahová garance: **Ing. Šárka Tittelbachová**

Lektoři:

- **Ing. Šárka Tittelbachová** vedoucí katedry Cestovního ruchu VŠO Praha, katedra Arts managementu, Podnikohospodářská fakulty VŠE Praha
- **PhDr. Irena Tyslová** katedra Arts managementu, Podnikohospodářská fakulty VŠE Praha

Rozsah:

10 tréninkových dní

Termíny:

7. - 8. 11. 2013, 20. - 21. 1., 17. - 18. 2., 20. - 21. 3., 19. - 20. 5. 2014

Čas:

po, út nebo čt, pá 9,00 - 17,00 hodin

Místo konání:

nová budova ÚUD ZČU

Výstup:

rozpracovaný produkt kulturního turismu

O lektorkách:

Šárka Tittelbachová (1957)

Učí předmět *Kulturní turismus* na katedře Arts managementu, Podnikohospodářské fakulty VŠE Praha i katedře Cestovního ruchu VŠO Praha, kterou vede. Je autorkou řady projektů kulturního turismu (např. *Židovské cesty na Plzeňsku*, *Hvězdy na řece Střele*, *Prameny Plzeňska*) i spoluautorkou marketingové koncepce turismu agentury CzechTurism (*Rebranding a marketingová podpora příjezdového a domácího cestovního ruchu*, 2012) nebo marketingové strategie NPÚ (*Koncepce NPÚ na léta 2011 – 15/správa památkových objektů*, 2011). Vystudovala obor Cestovní ruch na VŠE Praha. V tomto oboru působí více než dvacet let. Pochází ze Starého Plzence.

Irena Tyslová (1967)

Učí předmět *Kulturní turismus* na katedře Arts managementu, Podnikohospodářské fakulty VŠE Praha, kde vedla i dvoyletý projekt *Metodiky animačních procesů*. Profesí je kulturoložka; v cestovním ruchu působí od roku 1994, od kdy pracovala v cestovních kancelářích, turistických informacích, jako průvodkyně. Věnovala se i výuce průvodců a marketingové komunikaci Prahy.

Anotace modulu:

Záměrem modulu č. 10 *Minimum z kulturního turismu* je poskytnout praktické manažerské návody a postupy při tvorbě produktů kulturního turismu. Je doplňkovým k modulům č. 8 a 9.

Projektu Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015 se v oblasti kulturního turismu netýká pouze samotný program v daném roce, ale v širším slova smyslu zde mohou být zahrnutы všechny aktivity kulturních a paměťových institucí města Plzně a Plzeňského kraje, jejich sbírky a budovy. Patří do nej i aktivity kulturních neziskových organizací a jednotlivců, kteří uchovávají rovněž tradice nebo pořádají slavnosti. Modul č. 10 Kulturní turismus je připraven se záměrem napomoci zainteresovaným aktérům lépe profilovat svou nabídku pro rok 2015 a využít tak synergických efektů v nárůstu návštěvníků ve městě Plzni a v Plzeňském kraji. Jeho další ambicí je přispět k udržitelnosti zvýšeného turistického ruchu i po roce 2015.

Turismus se (z původní zábavy mladých aristokratů a anglických, francouzských a německých intelektuálů – tzv. *Grand Tour*, populárních zvlášť v 18. století), značně proměnil. Dnes je jedním z nejvýznamnějších sektorů světové ekonomiky a spolu se vzděláváním a zdravím byl Billiem Gatesem identifikován jako jeden z klíčových průmyslů pro 21. století.

Současný komerční úspěch sklízí především nový typ moderního turismu, který nabízí zkušenosť jako součást životního stylu. Z celkového objemu výjezdového turismu Evropy podíl cestujících mladých lidí 20%, narůstá také procento aktivních cestujících seniorů. Obě skupiny se vyznačují aktivním přístupem, vysokou mírou samostatnosti ve vyhledávání informací a v organizaci cest. V jejich spokojenosti hraje značnou roli kvalita kulturní nabídky v lokalitě, kam jsou ochotni se – v případě spokojenosti – opakovaně vracet.

Podle studie Kulturního turismu firmy ATLAS, zadáné Evropskou komisí, a vedené profesorem Gregem Richardsem – v současnosti nejvýznamnějším odborníkem na dané téma, se kulturní turismus stal v uplynulých dvou desetiletích jednou z nejdůležitějších hybných sil ekonomických a sociálních změn ve sjednocené Evropě. Světová organizace turismu (UNWTO) odhaduje, že v současné době je okolo 37% všech cest konáno za účelem kulturního turismu, a tento podíl trvale roste. Protože Evropa je tradiční a nejsilnější destinací světového kulturního turismu, nabízí se návštěvníkům mnoho možností srovnání různorodých nabídek jednotlivých zemí.

Kulturní turismus jako specializované odvětví zahrnuje mj. i např. památkový či industriální turismus. V širším pojetí je cílem kulturního turismu poskytovat zábavu i vzdělání prostřednictvím autentické zkušenosť s historií, kulturní tradicí a kulturou daného místa. Kulturní dědictví není prostřednictvím kulturního turismu pouhou historií, ale prezentuje dějiny a kulturu země nebo lokality způsobem, který je úšit na míru současným potřebám a preferencím návštěvníků. Tímto způsobem vyhovuje moderní vášni pro individuální zážitek a nabízí nalezení nového potěšení z osobního objevování géna loci míst a jejich identity.

Modul je navržen tak, aby byl kompatibilní s modulem č. 9 5 lekcí z animace kultury a umění, který mu poskytuje teoretický základ a s modulem č. 8 *Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví a umění*, který se zabývá tvorbou konkrétních animačních produktů.

Organizace studia

V pěti blocích kurzu se účastníci dozvědí, jak využít kulturní kapitál místa prostřednictvím kulturního turismu. Získané znalosti jim umožní lépe vytvářet nabídku dílčích produktů kulturní povahy i stavět komplexní produkty kulturního turismu, díky kterým jejich klienti lépe využijí vlastní dovolenou, budou méně podléhat předsudkům a odvezou si do běžného života hlubší zážitky.

Každý z bloků / témat, do kterých je kurz členěn, obsahuje teoretický základ a praktickou dílnu zaměřenou na přetavení znalostí v dovednosti, vždy zhruba v poměru 1:3. S výsledky jednotlivých bloků se bude vždy pracovat i v následujících blocích.

Úvodní seminář bude zahájen vzájemným představením se účastníků kurzu a zjištěním očekávání, se kterým do něj vstupují. Seznámení s obsahem celého cyklu, pravidel seminářů a diskusí, a s požadavky na přípravu vlastních projektů. Vymezení základních pojmu v oblasti kulturního turismu, jak se jím budeme v tomto kurzu zabývat.

Kurz je připraven pro lidi z kulturní sféry i podnikatele či zaměstnance v turismu. Po jeho absolvování budou účastníci schopni základní orientace v teorii, praxi i legislativě turismu a dokážou zmapovat služby kultury a turismu v destinaci, rozpozнат a vytvořit síť základních vztahů destinace a v závěru vytvořit promyšlený produkt kulturní povahy.

V souvislosti s přípravou realizace EHMK Plzeň 2015 bude celý kurz podložen reáliemi Plzeňska a účastníci se budou s teoretickými znalostmi sázívat vytvářením a cizelováním nabídky spojené s regionem.

1. seminář

KULTURA

Lektorka: PhDr. Irena Tyslová

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 7. - 8. 11. 2013

Čas: čt, pá 9,00 – 17,00 hodin

Anotace semináře:

Kulturu v turismu nepředstavují jen památky, divadla, galerie, koncerty a festivaly, ale i tradice, zvyky a obyčeje, které se sice mohou odrážet v umění, ale mnohem více jsou patrné v běžném životě. Jak je vyhledat, případně animovat či reanimovat, to jsou základní otázky, které zodpoví tento blok.

Užší téma: Historický vývoj definice kultury, jeho příčiny a souvislostmi, vymezení kultury uplatňované a uplatnitelné v turismu. Teoretická i praktická úskalí zachovávání autenticity a interkulturní srozumitelnosti kultury v turismu. Jak hodnotit v oblasti kultury. Jak stanovit kritéria vyhledávání kulturních fenoménů (tradic, památek, osobností, pověstí, historických událostí) a služeb. Konkrétní příklady všech zmíněných jevů z ČR i zahraničí. V praktické části pak vyhledání a analýza kultury na Plzeňsku.

2. seminář

TURISMUS

Lektorka: Ing. Šárka Tittelbachová

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 20. - 21. 1. 2014

Čas: po, út 9,00 – 17,00 hodin

Anotace semináře:

Co by měli lidé vědět o kulturním turismu, chování turistů a výzkumech této oblasti, aby dokázali lépe využít možnosti, které přináší. Jak propojit nabídku kultury a turismu. Co očekávají lidé, kteří k nám přijíždějí. Jak poznat jejich potřeby a jak je promítnout do naší nabídky. S čím souvisí nové trendy v turismu.

Užší téma: Základní terminologie. Je turismus cestovní ruch? Typologie turismu. Specifika a faktory ovlivňující trh turismu. Poptávka v turismu: faktory ovlivňující poptávku, spotřeba a spotřební chování v turismu, současné trendy, segmentace. Nabídka v turismu: součásti nabídky, poskytovatelé služeb. Specifika hodnocení významu turismu – využití statistického monitoringu. Praktické cvičení poskytne návod jak sestavit nabídku s využitím analýzy kultury na Plzeňsku, na základě segmentace a spotřebního chování.

3. seminář

ORGANIZOVÁNÍ A ŘÍZENÍ TURISMU

Lektorka: Ing. Šárka Tittelbachová

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 17. - 18. 2. 2014

Čas: po, út 9,00 – 17,00 hodin

Anotace semináře:

Kdo za co zodpovídá a kam se obrátit se žádostí o konkrétní a správné informace? Kdo s čím může nebo musí pomoci? Jaké projekty můžeme dělat společně a šetřit tak vlastní náklady?

Užší téma: Politika turismu – role institucí veřejného, soukromého a neziskového sektoru. Cíle a nástroje politiky turismu. Rozdíly v organizaci veřejné správy a řízení destinací – vztahy, vazby, kompetence. Kde najít společné cíle a jak rozvíjet partnerství sektorů. Destinace jako firma. Modely marketingového řízení destinace. Financování destinací z různých zdrojů. V praktické části vytvoření mapy destinace Plzeňsko – organizace veřejné zprávy a turismu.

4. seminář

MANGEMENT DESTINACÍ

Lektorka: PhDr. Irena Tyslová

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 20. - 21. 3. 2014

Čas: čt, pá 9,00 – 17,00 hodin

Anotace semináře:

Je krásná památka dostatečnou motivací k návštěvě? Co ještě musí v místě být, aby tam turisté prožili hezkou dovolenou? Jaké slovo mají v destinaci ti, kteří tam bydlí, a je vůbec důvod, aby se o turisty zajímali? Odpovědi přinese tento blok.

Užší téma: Srovnání a průniky organizace kultury a turismu, primárně v ČR; seznámení s teorií, historií i současností praxe managementu destinací, modelem jeho ideální podoby, včetně funkcí, z nichž nejdůležitější je tzv. networking, i s konkrétními příklady z ČR i zahraničí; v praktické části vytvoření mapy destinace Plzeňsko – organizace v kultuře a networking.

5. seminář

PRODUKT TURISMU

Lektorka: Ing. Šárka Tittelbachová

Rozsah: 2 tréninkové dny

Termíny: 19. -20. 5. 2014

Čas: po, út 9,00 – 17,00 hodin

Anotace semináře:

Pod pojmem produkt si obvykle představíme věc. Mohou být produkty i nehmotné, dokonce v podobě zázitků? Pro dokonalý zážitek je třeba vytvořit řetězec na sebe navazujících služeb a splnit tak i nevyřčená přání našich klientů. Pak budeme úspěšní a hosté se k nám budou rádi vracet. Tento blok účastníky naučí jak to vytvořit konkrétní produkt a jak ho prodat.

Užší téma: Základní definice produktu – dílčí produkt, produkt destinace, klíčový a vedlejší produkt. Produktový mix. Produkt z pohledu nabídky a poptávky. Legislativní vymezení produktu. Marketingové pojetí produktu. Co je a co není produktem. Klíčové principy tvorby produktu. Potenciál pro produkt kulturního turismu na Plzeňsku a jak jej využít pro identifikaci konkurenční výhody. Hodnoty pro klienta. Praktický workshop: vytvoření reálného produktu včetně jeho vize, realizace, zapojení subjektů a produktového mixu.

Modul č. 11:

Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydliště, pracoviště a místo

Cílová skupina: zájemci o problematiku z Plzně, Plzeňského kraje a ČR, kteří mohou téma modulu uplatnit ve své praxi.

Garantka: **PhDr. Alexandra Brabcová** (manažerka participace, společnost Plzeň 2015)

Garantka modulu pracuje jako manažerka participace společnosti Plzeň 2015. Ve své předchozí praxi se problematikou veřejného prostoru zabývala průběžně v souvislosti s jinými tématy. Pro přihlášku ke kandidatuře Plzně na Evropské hlavní město kultury 2015 zpracovala kapitolu č. 11 Participace jako základní princip aneb vyplnění prázdného místa a v jeho duchu vytvořila pro společnost koncepční a organizační rámec pro pilotní projekt Veřejný prostor. Modul č. 11 je integrální součástí těchto aktivit.

Odborní garanti a lektori:

Mgr. Petr Matoušek a Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Oba lektori a garanti mají odborné zázemí ve společenských vědách, zkušenost s výukou na vysokoškolské půdě a praxi v neziskových organizacích a projektech v Plzni a Plzeňském kraji. Do některých lekcí budou přizváni hosté, kteří se zabývají tématy, prolínajícími se s problematikou veřejného prostoru v rámci politiky, umění a sociologické analýzy.

Hosté:

PhDr. Rudolf Šmíd - sociolog (FF UK Praha, 1975 - 1981) a fotograf (FAMU Praha, 1990 - 1991) na volné noze. Člen Asociace profesionálních fotografií při FEP, člen Unie výtvarných umělců. Zastoupený v NG Praha, Národním zemědělském muzeu v Praze a soukromých sbírkách doma i v zahraničí. Externě přednáší vizuální sociologii na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. Specializuje se především na vizuální a biografickou sociologii. Počátkem devadesátých let spoluzačídal Nadaci film & sociologie. Jeho fotografické tvorbě dominuje především subjektivní dokument o životě strašáků, kterému se věnuje již šestnáctý rok. Výsledky své práce prezentuje na četných výstavách i v médiích. Od roku 2001 se mj. sociologicky; fotograficky; filmově a organizačně podílí na přípravě site specific projektů, které pořádá mamapapa o.s.: Šonov (2001), Trstěná (2002), Kosor (2004), Mnichovo Hradiště (2004, 2005, 2006, 2008, 2009) aj.

PhDr. Jiří Zemánek - historik umění, kurátor a publicista. Zajímají ho přesahy umělecké tvorby do oblasti ekologie a spirituality, otázky proměny paradigmatu a vzniku nové integrální kultury. Této problematice věnoval například výstavy: Divočina – příroda, duše, jazyk (Galerie Klatovy-Klenová, 2002) a Od země, přes kopec do nebe ... (Severočeská galerie Litoměřice, 2005). Zabývá se překlady textů a editováním publikací z oblasti hlubinné ekologie, geomancie, integrální kultury a nové kosmologie. Spolupracuje s kulturní revue Prostor. Společně s přáteli založil v roce 2012 občanské sdružení PILGRIM, které se věnuje tvorbě poutnických cest (Stezka Josefa Váchala NP Šumava Bavorský les, Poutnická cesta Karla Hynka Mácha) a celkové proměně životního stylu směrem k udržitelnosti. Je členem české sekce společnosti Eurosolar.

Rozsah:	10 tréninkových dní (2x2 dny; 6x1 den)
Termíny:	5. - 6. 11., 3. 12. 2013, 14. 1., 11. 2., 11. 3., 1. - 2. 4., 13. 5., 10. 6. 2014
Čas:	pá, so 9,00 - 17,00 hodin
Místo konání:	nová budova ÚUD ZČU
Výstup:	průběžná diskuze ve skupině; průběžná práce na vlastním projektu, týkajícím se konkrétního prostoru

O lektorech:

Mgr. Petr Matoušek

se pohybuje v prostředí neziskových organizací a na univerzitách. Ve veřejném prostoru pracoval jako terénní sociální pracovník; později se tomuto tématu věnoval jako sociolog a pedagog/lektor. V současné době působí na klinice adiktologie Univerzity Karlovy a v neziskové organizaci Jako

doma, která se věnuje ženskému bezdomovectví. Spolupracuje s Otevřenou společností o.p.s. na projektu Otevřené město. Vystudoval kvalitativní sociologii na FSV UK, kde pokračuje v doktorandském studiu disertací na téma regulace veřejného prostranství v tématu prostituce. Kromě absolvovaných dlouhodobých výcviků v psychoterapii, ukončil v roce 2012 modul *Možnosti dialogu*, akreditovaný výcvik v kolaborativní praxi. Zároveň se pohybuje na veřejném prostranství jako rodič, cyklista, chodec a také jako konzument či strůjce (nejen) kulturních akcí.

Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Absolvovala doktorandské studium sociologie na Fakultě sociálních věd UK v Praze. Působila na katedře antropologie na Západočeské univerzitě v plzeňské neziskové organizaci *Centrum pro komunitní práci*. Pracovala na několika samostatných výzkumných projektech (*Motivace studentů SŠ ke studiu technických oborů; Právo pro praxi – inovace výuky na PF UK; Drotáři v Plzni – reportáž o pracovní migraci v Plzni; Analýza kultury ve městě Planá*). Věnuje se obnově venkova. Veřejný prostor je pro ni místem, kde platí veřejně dohodnutá pravidla. Jak se však k dohodě o těchto pravidlech dostat a jak je dodržovat?

Anotace modulu:

Veřejný prostor je pojem, který je v současné době citován v různých souvislostech. Na jedné straně se tento pojem používá v žité praxi v rámci diskusí či sporů o konkrétní veřejná prostranství (například v souvislosti s výstavbou domů, dálnic či umístěním soch, ale i s demonstracemi, regulačními vyhláškami měst a obcí v konkrétních lokalitách, pořádáním kulturních akcí). Na druhé straně je tento termín používán v teoretických odborných diskusích, v nichž se objevují koncepty jako např. *street art; public art; nulová tolerance; teorie rozbitých oken; občanská společnost nebo komunitní plánování*. Záměrem modulu *Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydliště a místo* je tyto dvě mnohdy oddělené části propojit; diskutovat jednotlivé teoretické koncepty na konkrétních příkladech veřejných prostranství a ukázat na nich:

- jak je komplikované zajistit, aby veřejný prostor zůstal či se stal prostorem pro veřejnost;
- jak je nesnadné propojit kultivaci veřejného prostoru s kultivací veřejnosti, ale i odborníků;
- a jak je potřebné, aby byly v diskusi o jednotlivých řešeních podoby veřejného prostoru zastoupeny rozličné hlasy státní, veřejné i privátní sféry.

Jednotlivé lekce budou organizovány jako bloky kombinující výklad a práci na zadání v dílnách. Výstupem kurzu bude (dle složení skupiny a očekávání jednotlivých účastníků) bud' průběžně rozvíjený diskurs o veřejném prostoru a/nebo projekt zpracovaný k tématu. Součástí práce na vlastním projektu bude rovněž spolupráce s ostatními účastníky; prezentace projektu a získání zpětné vazby od lektorů. V rámci 3-4 lekcí vystoupí také hosté, kteří se zabývají různými aspekty veřejného prostoru a budou promítány doprovodné filmy.

Součástí kurzu bude také exkurze věnovaná konkrétnímu plzeňskému prostoru a způsobu jeho pozorování.

Teze:

- veřejný prostor je součástí veřejného – konstitutivní dimenze naší civilizace;
- veřejné instituce jsou ztělesněním této civilizační „premisy“;
- veřejný prostor je prostorem, který má již nějakou strukturu – architektonickou, strukturu instituční, strukturu obyvatel;
- veřejný prostor je prostorem, který je vyjednáván v každodenním užívání občany;
- jednání o veřejném prostoru by měla být transparentní, participativní a nepolitická;
- některá vyjednávání o tom, co se ve veřejném prostoru může odehrávat, nejsou bezkonfliktní, ale potřebují arbitra – *jak nejlépe určit, kdo jím má být*;
- veřejný prostor je v současné době pro některé skupiny lidí prostorem, který obývají, protože nemají prostor soukromí - *jak se domluvit o užívání veřejného prostoru s někým, kdo nemůže odejít*;
- veřejný prostor může být kultivován - *jak vzdělávat lidí k péči o veřejný prostor*;
- veřejnému prostoru se nejlépe daří v momentě, kdy se lidé, kteří jej užívají, domluví;
- veřejnému prostoru se nedáří, když je svázán množstvím nařízení, pravidel, když je pod neustálou kontrolou a správou;
- určitá forma nebezpečí je veřejnému prostoru vlastní;

- nejlépe lze přemýšlet o veřejném prostoru v souvislosti s konkrétními situacemi, které se v něm dějí.

Modul je rozdělen do deseti jednodenních seminářů, tvořených 7 tématickými okruhy:

- Co je veřejný prostor – jak se dělá, kde jej najdeme
- Krajina jako specifický typ veřejného prostoru
- Městská veřejná prostranství
- Zásahy do neživých a živých částí veřejného prostranství
- Exkurze
- Veřejnost a její možnosti ve vyjednání pravidel hry
- Závěrečný seminář

I. Téma: Co je veřejný prostor – jak se dělá, kde jej najdeme

Lektoři: Mgr. Petr Matoušek, Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Rozsah: 2 dny

Termín: 5. - 6. 11. 2013

Čas: út, st 9,00 – 17,00 hodin

1. seminář

Lektoři: Mgr. Petr Matoušek, Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Termín: 5. 11. 2013

Čas: út 9,00 – 17,00 hodin

Úvodní dopolední blok

Vzájemné představení se účastníků kurzu a zjištění očekávání, se kterým do něj vstupují, Seznámení s obsahem celého cyklu, pravidel seminářů a diskusí, a s požadavky na přípravu vlastních projektů. Vymezení základních pojmu – co je veřejný prostor, jak vzniká, jak se jím budeme v tomto kurzu zabývat.

Odpolední blok:

Vzájemné představení se účastníků kurzu a zjištění očekávání, se kterým do něj vstupují, Seznámení s obsahem celého cyklu, pravidel seminářů a diskusí, a s požadavky na přípravu vlastních projektů. Vymezení základních pojmu – co je veřejný prostor, jak vzniká, jak se jím budeme v tomto kurzu zabývat.

Oba lektori představí dvě vzájemně se doplňující perspektivy zkoumání veřejného:

1. **Veřejné jako kategorie politického myšlení** – má nějaký fyzický obsah? (Ida Kaiserová)

Česká společnost dlouhodobě tápe v tom, jak rozumět adjektivu veřejný. „Veřejný“ v běžném porozumění významově splývá se „státním“, přestože mezi oběma pojmy je významný rozdíl. Díky společenskému vývoji v druhé polovině dvacátého a počátkem dvacátého prvního století se však tento rozdíl podařilo téměř smazat. Přednáška bude věnována rozlišování mezi veřejným a státním, a jejich vztahu k soukromému. Jak došlo k tomu, že jsou tyto pojmy často zaměňovány, nakolik je možná jejich řádná „odluka“?

2. Veřejný prostor, jako součást fyzického světa myšlení (Petr Matoušek)

V této přednášce bude představeno několik různých konceptů veřejného prostoru. Nejde ani tak o to vyjmenovat všechny současné definice, kterých je velmi mnoho, ale spíše poukázat na různá východiska uvažování jednotlivých autorů. Základním východiskem definic je opozitum soukromého a veřejného. Veřejný prostor je charakterizován přístupností, otevřeností, dostupností. Další možnou dichotomii lze nalézt mezi městským a venkovským prostorem – veřejný prostor je více spjat s městem, ulicí, parky, než krajinou a vesnicí. Mnozí autoři a autorky hledají ideál veřejného prostoru v řecké agoře a poukazují na jeho úpadek v současné době. Pro jiné je veřejný prostor spjat s prostorem fyzickým, tyto koncepty se zabývají konkrétními místy a prostranstvími. Velmi důležité jsou v neposlední řadě i rozdíly mezi koncepcemi místa a prostoru.

Závěr

Diskuse účastníků ve skupinách nad otázkami:

- Jaký konceptuální rámec je pro účastníky bližší a proč je důležité odborný rámec mít.
- S jakým názorem na koncept veřejného prostoru účastníci přišli a jak si jej vytvořili.

2. seminář - Úvod do problematiky – pokračování

Lektorka: Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Termín: 6. 11. 2013
Čas: st 9,00 – 17,00 hodin

Sociologická perspektiva veřejného.

Dopolední blok bude věnován základním pojmem, které může sociologie nabídnout pro zkoumání a popis veřejného. Budou to následující pojmy a koncepce: veřejné jako doplňující člen duality soukromé/státní; veřejnost; občanská společnost; komunita; participace; veřejné instituce; neziskové organizace – třetí sektor. Jak tyto instituce vznikají, jak fungují, okolo jakých etických principů jsou ustaveny? Jak souvisí fungování veřejných institucí s demokracií? A jakou roli v tom hraje veřejný prostor?

Veřejné-soukromé-státní jako pojmy, které mají historické souvislosti.

V odpoledním bloku zasadíme výše uvedené pojmy do historických souvislostí. Veřejný není jenom prostor, ale také instituce a statky. Ze soukromého se může stát státní, ze státního soukromé – co to znamená nyní? Co znamená veřejná instituce, jak by měla fungovat a jak souvisí její fungování s demokracií a veřejným prostorem? Chovají se veřejné instituce skutečně veřejně? Kdy ano a kdy ne?

II. Téma: Krajina jako specifický typ veřejného prostoru

Krajina je pojem, který byl dlouhou dobu v sociologii opomíjen, pozornost odborníků byla upřena na město a vesnici. Dnes tento pojem prožívá jakousi renesanci. V tomto semináři se budeme zabývat několika důležitými a aktuálními směry odborných diskusí o krajině. Prvním z nich je koncept krajiny jako prostoru, který má svoji paměť, svůj význam, svoji historii. Ukážeme si, že na rozdíl od městského prostoru je prostor krajiny utvářen v mnohem delším časovém horizontu a je tak méně náhylný různým překotným změnám. Přesto i tento prostor je podrobován diskusím o přístupnosti krajiny, její průchodnosti pro veřejnost. Stejně jako v případě městských veřejných prostranství jsou otázkou sdílená a utvářená pravidla užívání, ať již na velkých témaech limitů těžby nebo na menších témaech pěší versus cykloturistika. A v neposlední řadě budeme diskutovat

o intervenčních aktivitách do krajiny, ať již to jsou rekultivační aktivity nebo land art. V pokračovacím semináři se budeme věnovat tzv. pozemkovým úpravám. Je to příklad státem nařízeného procesu, ve kterém dochází k vyjednávání pravidel vlastnění a užívání krajiny.

1. seminář

Lektor: Mgr. Petr Matoušek

Rozsah: 1 den

Termín: 3. 12. 2013

Čas: út 9,00 – 17,00 hodin

Krajinu lze definovat jako prostor, který se nachází mimo hranic vesnic a mimo hranic města. Takto neurčitý pojem lze nazírat z mnoha úhlů pohledu. Na tomto semináři se budeme věnovat především podobnosti a rozdílnosti konceptů veřejného prostoru v krajině a ve městě. V prvním semináři se budeme se zabývat problematikou průchodnosti krajiny, cestami, které jsou na rozdíl od měst mnohem více utvářeny smyslem užívání než architekturou. Vysvětlíme si pojem paměť krajiny, ukážeme si jeho proměnlivost na příkladu Sudet. V otázce pravidel užívání krajiny se v interaktivní práci ve skupinách zaměříme nejen např. na problém těžebních limitů, ale i otázku sběru hub. Na modelových příkladech se účastníci budou snažit mezi sebou domluvit pravidla užívání krajiny. Jestliže je význam krajiny vytvářen dlouhodobě, jak lze do krajiny intervenovat a kde jsou hranice takových zásahů? Umění jako intervenční akt v krajině – rozlišení land art a rekultivačních projektů.

2. seminář

Lektorka: Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Rozsah: 1 den

Termín: 14. 1. 2014

Čas: út 9,00 – 17,00 hodin

V druhém semináři se budeme věnovat procesu tzv. pozemkového vyrovnání. Pozemkovému vyrovnání je možné rozumět jako na participaci spočívajícím procesu, který má usnadnit dohodu o společném užívání krajiny. Krajina je veřejným statkem, přesto že je zčásti soukromě vlastněna. Krajina a užívání krajiny (především k zemědělství) nám připomíná starodávnou evropskou tradici veřejného rozměru vlastnictví a dalších sociálních vztahů. Konkrétní průběh procesu pozemkového vyrovnání odpovídá širším společenským trendům, zejména tlaku na oslabování veřejných funkcí krajiny ve prospěch soukromých a zisk přinášejících funkcí krajiny. V rámci odpoledního bloku se pokusíme herně simulovat vyjednávání o pozemkovém vyrovnání.

III. Téma: Městská veřejná prostranství

Každý veřejný prostor má několik důležitých charakteristik, které jej vymezují, v těchto dvou seminářích se budeme věnovat problematickým charakteristikám. V prvním dni se budeme věnovat charakteristikám v rámci fyzického prostranství. Velmi diskutovanou otázkou jsou hranice veřejných prostranství. Jak je vytyčit nejen na mapách územních plánů, ale i ve skutečnosti? Určit hranice je důležité v rámci procesů nastavení řádu a pořádku, které se ustavují nejen v samotném prostoru, ale i v rámci kriminologických a politických regulativních mechanismů. Hranice jsou důležité i proto, že některé veřejné prostory neleží mezi budovami, jako například parky, náměstí, ale uvnitř různých budov – například nákupních středisek, památkových zón nebo nemocnic. Druhý seminář bude o zrodu veřejného prostoru, tak jak mu rozumí současná evropská kultura. Veřejné se zrodilo v urbánních prostorech středověku, středověcí měšťané jsou předchůdci moderních občanů. Současné město je propletencem soukromých a veřejných sfér, jejich vzájemné prolínání vytváří dynamiku městského životního prostoru.

1. seminář

Lektor: Mgr. Petr Matoušek

Rozsah: 1 den

Termín: 11. 2. 2014

Čas: út 9,00 – 17,00 hodin

Hranice veřejného prostranství.

Hranice veřejného prostranství: vymezení konkrétního veřejného prostranství, jak a čím jsou tvořeny jeho hranice – diskuse nad přinesenými fotografiemi. Veřejný prostor jako sociologická kategorie; sociologické koncepty; problematika řádu a moci; reprezentace a interakce; regulace a deregulace. Veřejný prostor uvnitř; specifika veřejného prostoru uvnitř budov – např.: nemocnice, nákupní střediska, stadiony, MHD; veřejný prostor v gate communities (bydlení za závorou).

Kulisy veřejného prostoru; neživí aktéři konkrétního veřejného prostoru – členění, přístupnost, zábrany. Živí aktéři veřejného prostoru; interakce, reprezentace, sociální znaky jednotlivých aktérů. Co znamená pojem public art- umění ve veřejném prostoru nebo veřejné umění? Je jím vše, co je vystaveno ve veřejném prostoru nebo se v něm odehrává jako umělecký akt?

2. seminář

Lektoři: Mgr. Petr Matoušek, Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Rozsah: 1 den

Termín: 11. 3. 2014

Čas: út 9,00 – 17,00 hodin

V druhém semináři se budeme věnovat procesu tzv. pozemkového vyrovnání. Pozemkovému vyrovnání je možné rozumět jako na participaci spočívajícím procesu, který má usnadnit dohodu o společném užívání krajiny. Krajina je veřejným statkem, přesto že je zčásti soukromě vlastněna. Krajina a užívání krajiny (především k zemědělství) nám připomíná starodávnou evropskou tradici veřejného rozměru vlastnictví a dalších sociálních vztahů. Konkrétní průběh procesu pozemkového vyrovnání odpovídá širším společenským trendům, zejména tlaku na oslabování veřejných funkcí krajiny ve prospěch soukromých a zisk přinášejících funkcí krajiny. V rámci odpoledního bloku se pokusíme herně simulovat vyjednávání o pozemkovém vyrovnání.

Město jako místo pro zrození veřejného prostoru.

Vzniká a mění se město zcela spontánně? Nakolik lze rozvoj měst regulovat? Plzeň jako příklad specifického veřejného prostoru. Její urbánní rozvoj, možnosti do budoucna. Proces územního plánování – za jakých pravidel probíhá, co je jeho cílem, jakým způsobem může do procesu vstupovat veřejnost? Participace veřejnosti na rozvoji a změně města. Je plán slučitelný s participací?

IV. Téma: zásahy do neživých a živých částí veřejného prostranství

Veřejný prostor není prostorem, který by v současné době byl zobrazen na mapě bílou barvou. Naopak, veřejný prostor je spjat s pravidly, která jej stratifikují, která určují jednotlivým aktérům jejich chování, ale je zároveň i prostorem, který zaručuje určitou svobodu. V tomto tématu se

budeme věnovat otázkám míry svobody a míry regulace, jakým způsobem zajistit pořádek, ale zároveň umožnit svobodu jednotlivým účastníkům. Ukážeme si, jakým způsobem je možné regulovat neživé části města pomocí různé členitosti neživých částí prostoru - například zábran, přechodů, výstavby i demolic. A také jakým způsobem lze regulovat činnosti a chování živých aktérů ve veřejném prostoru. Velkými tématy jsou i otázky bezpečnosti a nebezpečnosti prostoru, otázky slabých v prostoru – např. seniorů, dětí, ale i bezdomovců nebo minorit. V rámci diskuse se budeme věnovat otázkám vymahatelnosti a účinnosti těchto regulací.

1. seminář

Lektor: Mgr. Petr Matoušek

Rozsah: 1 den

Termín: 1. 4. 2014

Čas: út 9,00 – 17,00 hodin

Zásahy do neživých částí veřejného prostoru.

Veřejný prostor spoluutváří různé neživé části jako například budovy, zábradlí, přechody, ale i reklamní poutače, graffiti nebo třeba výsadba v parcích. Odborníci píší o estetizaci veřejného prostoru. Tento proces estetizace dle některých autorů znemožňuje nebezpečné jednání, zlepšuje interakci aktérů. Na druhou stranu mnoho odborníků píše o tom, že se těmito obrannými mechanismy veřejný prostor stává neveřejným. Na konkrétním příkladu parku pro bezdomovce budeme diskutovat o účinnosti a neúčinnosti těchto zábran. Budeme se zamýšlet nad rozdílem mezi graffiti a reklamou – co je z estetického hlediska přijatelnější a proč?

Zásahy do živých částí veřejného prostoru.

Odpolední blok bude o aktérech, kteří se veřejném prostoru potkávají, navzájem na sebe reagují, tráví volný čas. Protože je základní charakteristikou veřejného prostoru jeho otevřenosť, setkávají se zde aktéři různých hodnot, různých zájmů, zastánci různých aktivit. Na konkrétním příkladu historie regulativních mechanismů prostituce a bezdomovectví si ukážeme, jak je velmi problematické sjednotit různé pohledy a názory těchto aktérů. Dalším tématem jsou ne/bezpečná místa ve veřejném prostoru a vznik městských příběhů (urban legend), které se k takovým místům pojí. V rámci diskuse budeme mapovat nebezpečná místa Plzně a utvoříme mapu nejznámějších městských příběhů, které vytvářejí sociální význam a spoluutvářejí vnímání těchto míst. V poslední části semináře se budeme věnovat problematice výchovy k veřejnému prostoru – otázkám ne/citlivosti. Zkusíme navrhnut základní body takové výchovy včetně institucí, ve kterých by mohla být uskutečněna.

V. Exkurze

Prohlídka konkrétních prostor Plzně. V rámci předchozích seminářů jsme diskutovali a přednášeli o prostoru. Tento seminář je diskusní, spojený se zúčastněným pozorováním dvou konkrétních lokalit. Hlavními okruhy, kterým se budeme věnovat, je bezdomovectví a prostituce. Budeme se věnovat dvěma problematickým lokalitám, jejichž obdobu lze nalézt v každém městě. První lokalitou je hlavní nádraží a druhou lokalitou je výpadová silnice s původní vesnickou zástavbou propojená s průmyslovou zónou. Hlavními otázkami zde jsou otázky znalosti prostoru. Jakým způsobem ona znalost vzniká; co znamená pozorovat veřejný prostor; jak poznat veřejný prostor; jak poznat účinnost či neúčinnost regulativních mechanismů, a jakým způsobem estetizovat prostor a zapojit veřejnost.

Lektor: Mgr. Petr Matoušek

Rozsah: 1 den

Termín: 2. 4. 2014

Čas: st 9,00 – 17,00 hodin

Dopolední blok začne rozdelením skupiny na dvě části dle vybraných lokalit. Každá skupina bude mít za úkol na základě znalostí z předchozích seminářů vyhledat konkrétní regulativní mechanismus, vyhlášku města či zákonné normy a také mediální obraz prostoru na internetových stránkách. Společně půjdeme pozorovat konkrétní prostor – dvou lokalit. Zatímco jedna skupina bude ovlivněna znalostí z médií a oficiálních stránek města, druhá skupina bude bez uvedených znalostí. Po obou pozorováních prostoru budeme v rámci závěrečné části odpoledního bloku společně diskutovat o tom, co jsme pozorovali. Jaký je prostor, který vidíme – odpovídá mediálnímu obrazu, mají účastníci s prostorem spojený svůj vlastní zážitek, jsou kontrolní mechanismy účinné, jaké jsou hranice a kulisy tohoto prostoru.

VI. Veřejnost a její možnosti ve vyjednání pravidel hry

Lektor: Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Rozsah: 1 den

Termín: 13. 5. 2014

Čas: út 9,00 – 17,00 hodin

Možnosti zapojování veřejnosti

Participací se běžně rozumí spoluúčast na nějakém projektu. V užším pojetí je slovo používáno pro označení rozhodovacích procesů, které probíhají za účasti veřejnosti. V tomto případě lidí, na které dopadnou důsledky případných rozhodnutí, avšak klasické mechanismy veřejné správy těmto lidem neposkytují mnoho příležitostí rozhodnout o tom, zda dané rozhodnutí přijmout či nepřijmout. Participací ale rozumíme také zapojování veřejnosti - do uměleckých či komunitních projektů atp. Co znamenají pojmy - participativní tvorba rozpočtů, kolaborativní techniky, účasti na veřejných slyšeních. Příklady, možnosti a limity participace v ČR.

VII. Závěrečný seminář

Lektoři: Mgr. Petr Matoušek, Mgr. Ida Kaiserová, PhD.

Rozsah: 1 den

Termín: 10. 6. 2014

Čas: út 9,00 – 17,00 hodin

Úvodní část závěrečného semináře bude věnována shrnutí probraných témat, případným otázkám a připomínkám účastníků.

Hlavní část závěrečného semináře bude věnována prezentacím projektů jednotlivých účastníků. Každý účastník bude prezentovat vlastní projekt, týkající se konkrétního veřejného prostoru. Prostor představí pomocí vlastních fotografií, pomocí mediálního obrazu a případně regulativních mechanismů. V krátké charakteristice představí aktéry, kteří v tomto prostoru interagují, konkrétně a srozumitelně zformuluje jaký je problém, který v tomto prostoru projekt řeší. V dalším kroku účastník představí, jakým způsobem by tento problém mohl být řešen s přihlédnutím k roli jednotlivých aktérů, jakým způsobem je přizvat k spoluúčasti na řešení a na participaci. Každý projekt bude ostatními účastníky i lektory komentován a diskutován s ohledem na znalosti získané v kurzu. Důraz bude kladen především na konkrétnost a uskutečnitelnost projektu. Každý účastník obdrží i krátký písemný komentář lektorů ke svému projektu.

Závěrečný blok je věnován připomínkám účastníků k průběhu kurzu, hodnocení lektorů i tomu, zda a jakým způsobem byla naplněna očekávání.